

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1954-1955.

7 DECEMBER 1954.

BEGROTING VAN PENSIOENEN

voor het dienstjaar 1955.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DE SWEEMER.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De begroting van Pensioenen is van groot belang voor de sociaal-economische toestand van het land en voor een groot deel van staatsburgers en gezinnen, die recht hebben op een deel der daarin voorziene credieten op grond van de steeds evoluerende begrippen van sociaal recht of van nationale erkentelijkheid.

Het bepaalt de koopkracht van honderd duizenden die langs deze begroting door de tussenkomst van de Staat hun deel ontvangen van het nationaal inkomen. De credieten van dit budget behoren tot de onontbeerlijke uitgaven, die zoals de lonen of andere inkomsten voor verleende diensten, dienen aangepast te worden aan de schommelingen van de index om de koopkracht er van te verzekeren.

De beide regeringsverklaringen beantwoorden volledig aan deze stelling en beogen de revalorisatie door aanpassing aan de index van alle sociale vergoedingen waarbij de pensioenen, invaliditeits-, weduwe- en wezensteun begrepen zijn. De regering voert derhalve een economische, financiële en sociale politiek welke deze revalorisatie moet mogelijk maken.

In deze geest wordt de begroting van Pensioenen ter goedkeuring aan de Kamer voorgelegd.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Van Belle, voorzitter; De Saeger, Discry, Eeckman, Eyskens, Fimmers, Lamalle, Meyers, Parisi, Philippart, Scheyven, Schot. — Bertelson, Boutet, Debunne, De Sweemer, Detiège, Fiévet, Martel, Merlot (Joseph), Paque, Tielemans (François). — Grootjans, Masquelier.

Zie :

4 - III (1954-1955) :

- N° 1 : Begroting.
- N° 2 : Amendement.

(A)

Chambre des Représentants

SESSION 1954-1955.

7 DÉCEMBRE 1954.

BUDGET DES PENSIONS

pour l'exercice 1955.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. DE SWEEMER.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le budget des pensions a une réelle importance pour la vie économique et sociale du pays et aussi pour un grand nombre de citoyens et de familles qui peuvent revendiquer une part des crédits prévus soit en vertu des principes du droit social — toujours en évolution — soit en vertu de la reconnaissance nationale.

Il détermine le pouvoir d'achat de centaines de milliers de personnes recevant, par ce budget, à l'intervention de l'État, leur part du revenu national. Les crédits de ce budget se classent parmi les dépenses indispensables qu'il convient, comme les salaires ou autres appointements, d'adapter aux fluctuations de l'index pour en assurer le pouvoir d'achat.

Les deux déclarations gouvernementales sont entièrement conformes à cette conception et tendent, en les adaptant à l'index, à revaloriser toutes les allocations sociales, y compris les pensions ainsi que les allocations aux invalides, veuves et orphelins. Le gouvernement poursuit donc une politique économique, financière et sociale qui doit permettre cette revalorisation.

C'est dans cet esprit que le budget des Pensions est soumis à l'approbation de la Chambre.

(1) Composition de la Commission : MM. Van Belle, président; De Saeger, Discry, Eeckman, Eyskens, Fimmers, Lamalle, Meyers, Parisi, Philippart, Scheyven, Schot. — Bertelson, Boutet, Debunne, De Sweemer, Detiège, Fiévet, Martel, Merlot (Joseph), Paque, Tielemans (François). — Grootjans, Masquelier.

Voir :

4 - III (1954-1955) :

- N° 1 : Budget.
- N° 2 : Amendement.

Handwritten calculations and notes:

614
422
175

772
614
159
G. 73.1
0
120
120
459

13100

I. — Structuur van de Begroting van Pensioenen voor 1955 en Commentaar.

De begroting van Pensioenen voor 1955 bedraagt 142 miljoen frank meer dan de begroting voor 1954.

Zij bedraagt in totaal 10.981 miljoen, zegge 13 % van de globale gewone begroting.

Zoals gewoonlijk is de begroting van Pensioenen in 4 delen onderverdeeld :

- 1) Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen;
- 2) Oorlogspensioenen;
- 3) Ouderdomspensioenen;
- 4) Diverse pensioenen en uitkeringen.

I. — *Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen* : verhoogd met 550,8 miljoen.

1955	1954
3.919,5 miljoen.	3.368,7 miljoen.

Deze verhoging is te wijten :

1° — aan de inschrijving van een krediet van 450 miljoen met het oog op de perekwatie van de rustpensioenen voor het Rijkspersoneel (de overlevingspensioenen zijn in de begroting voor Orde opgenomen);

2° — aan de aangroei van het aantal gepensioneerden en de stijging van het gemiddeld bedrag van hun pensioen.

II. — *Oorlogspensioenen* : verminderd met 591,1 miljoen.

Die vermindering vloeit voort uit de aanwending van een stelsel van *vaste annuïteiten*, waarop we verder terugkomen.

Zonder die nieuwe financieringswijze zou de last van de oorlogspensioenen met 354 miljoen toegenomen zijn: 71 miljoen voor de pensioenen van de oorlog 1914-1918 en 282,5 miljoen voor de pensioenen van de oorlog 1940-1945. Die verhoging is te wijten :

1° — aan de verhoging van de pensioenbedragen ingevolge de wet van 16 Maart 1954 (verhoging met 10 % voor alle pensioenen, en met 20 % voor de weduwnpensioenen).

Deze wet was in 1954 slechts gedurende zes maanden van kracht: in 1955 doet ze haar invloed over een periode van twaalf maanden gelden.

2° — aan de toeneming van het aantal pensioenen.

De toepassing van het stelsel der vaste annuïteit kan als volgt worden verklaard (cfr. ook de Algemene Toelichting bij de Begroting van ontvangsten en uitgaven voor 1955, blz. 36 en 37) :

De wet van 16 Maart 1954, waarbij de oorlogspensioenen worden verhoogd met 10 % voor de invaliden en met 20 % voor de weduwen, had bijkomende uitgaven tot gevolg, die in ronde cijfers uitgedrukt 150 miljoen belopen voor 1954 (uitwerking gedurende 6 maanden), en 300 miljoen voor 1955 (uitwerking over gans het jaar). De vorige Regering had noch in de kredieten, noch in de middelen voorzien om aan deze uitgave het hoofd te bieden. Aangezien de last der oorlogspensioenen in de toekomst zal schommelen, heeft de huidige Regering, — liever dan een krediet uit te trekken dat van jaar tot jaar verschilt volgens de werkelijke uitgaven, — een vaste, onveranderlijke annuïteit ingeschreven, die langs een Dotatiefonds om, in de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen zal worden gestort.

Gedurende de eerste periode zal de vaste annuïteit niet volstaan om de werkelijke uitgaven te bestrijden. De Natio-

I. — Structure du Budget des Pensions pour 1955 et Commentaires.

Le budget des pensions pour 1955 est en augmentation de 142 millions par rapport au budget de 1954.

Il s'élève au total à 10.981 millions, représentant 13 % du budget ordinaire total.

Le budget des pensions comprend traditionnellement 4 parties :

- 1) Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires;
- 2) Pensions de guerre;
- 3) Pensions de vieillesse;
- 4) Pensions et allocations diverses.

I. — *Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires* : elles sont en augmentation de 550,8 millions.

1955	1954
3.919,5 millions.	3.368,7 millions.

Cette augmentation provient :

1° — de l'inscription d'un crédit de 450 millions pour la péréquation des pensions de retraite des agents de l'Etat. (Les pensions de survie n'apparaissent qu'au budget pour ordre);

2° — de l'accroissement du nombre des pensionnés et du taux moyen de leur pension.

II. — *Pensions de guerre* : en diminution de 591,1 millions.

Cette diminution s'explique par le recours au système d'*annuités fixes*; on y reviendra plus loin.

Sans ce nouveau système de financement, la charge des pensions de guerre eût été en augmentation de 354 millions : 71 millions pour les pensions de guerre 1914-1918 et 282,5 millions pour les pensions de guerre 1940-1945. Cet accroissement résulte :

1° — de l'augmentation des taux de pension réalisée par la loi du 16 mars 1954 (majoration de 10 % pour toutes les pensions et de 20 % pour les pensions de veuve).

Cette loi n'avait eu d'effet que pendant 6 mois en 1954; pour 1955, son incidence porte sur 12 mois;

2° — de l'augmentation du nombre de pensions.

Le recours au système d'*annuités fixes* s'explique comme suit (voir également Exposé général du Budget des recettes et dépenses pour 1955, p. 36 et 37) :

La loi du 16 mars 1954 majorant les pensions de guerre de 10 % pour les invalides et de 20 % pour les veuves, a entraîné des dépenses supplémentaires s'élevant en chiffres ronds à 150 millions en 1954 (effet pendant 6 mois) et à 300 millions en 1955 (effet pendant toute l'année). Le Gouvernement précédent n'avait prévu ni les crédits ni les voies et moyens pour financer cette dépense. Etant donné que la charge des pensions de guerre doit fluctuer dans l'avenir, plutôt que de prévoir un crédit variable d'année en année, en fonction des dépenses réelles, le Gouvernement actuel a inscrit une annuité fixe invariable qui sera versée par un Fonds de dotation à la Caisse nationale des Pensions de guerre.

Pendant la première période, le montant de l'annuité constante ne suffira pas à couvrir les dépenses réelles. La

nale Kas zal, tot beloop van het ontbrekende, leningen aangaan. Gedurende de tweede periode, wanneer de uitgave minder bedraagt dan de vaste annuïteit, zal de Kas over een batig saldo beschikken waarmee ze de gedurende de eerste periode aangegane leningen kan terugbetalen. Een wetsontwerp tot bekrachtiging van die procedure zal binnenkort aan het Parlement worden voorgelegd.

Deze wijze van financiering is niet nieuw. Ze bestaat sedert 1939 voor een deel van de uitgaven voor oorlogspensioenen, namelijk voor de last van die pensioenen op het peil, waarop hij in 1939 stond. Na de oorlog werd deze regeling eveneens aangenomen voor de financiering van de oorlogsschade (dotatie van 2,5 milliard aan de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade). Ook inzake ouderdomspensioenen werd het toegepast (dotatie van 1.400 miljoen).

III. — *Ouderdomspensioenen* : verhoogd met 155,9 miljoen, hoofdzakelijk als gevolg van de volgende maatregelen :

1° — tot beloop van 40 miljoen voor het algemeen stelsel der ouderdomspensioenen, als gevolg van de verhoging van de jaarlijkse begrotingsdotatie ter voldoening aan de wet van 29 December 1953;

2° — tot beloop van 110 miljoen voor het stelsel « mijnwerkers », als gevolg van de verhoging van de pensioenbedragen (7,7 %) naar het voorbeeld van de algemene verhoging der ouderdomspensioenen (van 26.000 frank tot 28.000 frank). De uit die maatregel voortvloeiende last bedraagt 135 miljoen voor 1955; vermits het krediet voor 1954 om dezelfde reden met 65 miljoen werd verhoogd, is het verschil tussen 1955 en 1954 dus $135 - 65 = 70$ miljoen.

Bovendien brengt de aangroei van het aantal rechthebbenden een bijkomende last mede, die op 40 miljoen wordt geraamd.

IV. — In het hoofdstuk der *diverse pensioenen* bedraagt de verhoging 26 miljoen.

We stelden aan de administratie de volgende vragen ten einde de Kamer te documenteren. Zij moeten de leden toelaten te oordelen hoe en in hoeverre de verschillende pensioenen en invaliditeiten in verhouding staan tegenover elkaar en in hoever zij verhoogd zijn sedert 1939.

1ste vraag :

Opsomming van de wijzigingen die sedert Mei 1954 in de verschillende pensioenstelsels werden aangebracht; wij menen dat deze vraag alleen slaat op de pensioenen of vergoedingen die aan de burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen worden toegekend : invaliden, weduwen, bloedverwanten in de opgaande linie en wezen.

Antwoord :

Er werd sedert Mei 1954 geen enkele wijziging aangebracht in het pensioenstelsel voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlogen van 1914-1918 en 1940-1945.

2de vraag :

De tabellen, opgenomen op blz. 16 tot 18 van het verslag over de begroting van Pensioenen voor het dienstjaar 1954, uitgebracht namens de Kamercommissie voor de Financien (stuk n° 200, zitting 1953-1954) dienen aangevuld met inlichtingen met betrekking tot het jaar 1954.

Caisse nationale empruntera à concurrence du manquant. Au cours de la seconde période, la dépense devant cette fois être inférieure au montant de l'annuité fixe, la Caisse fera des bonis à l'aide desquels elle remboursera les emprunts effectués pendant la première période. Un projet de loi consacrant cette mesure sera soumis au Parlement à bref délai.

Ce système de financement n'est pas nouveau. Il existe depuis 1939 pour une partie des dépenses de pensions de guerre, à savoir la charge de ces pensions au niveau auquel elle s'établissait en 1939. Après guerre, ce système a également été adopté pour le financement des dommages de guerre (dotation de 2,5 milliards à la Caisse autonome des Dommages de guerre). On le retrouve encore en matière de pensions de vieillesse (dotation de 1.400 millions).

III. — *Pensions de vieillesse* : en augmentation de 155,9 millions, résultant essentiellement des mesures suivantes :

1° — à concurrence de 40 millions pour le régime général des pensions de vieillesse, de la majoration de la dotation budgétaire annuelle, en exécution de la loi du 29 décembre 1953 ;

2° — à concurrence de 110 millions pour le régime « ouvriers mineurs », de la majoration des taux des pensions (7,7 %) par alignement sur l'augmentation générale des pensions de vieillesse (26.000 francs porté à 28.000). L'incidence de cette mesure est de 135 millions en 1955; comme le crédit de 1954 avait lui-même été majoré de 65 millions, pour la même raison, la différence entre 1955 et 1954 est de $135 - 65 = 70$ millions.

En outre, l'accroissement du nombre de bénéficiaires entraîne un supplément de charges estimé à 40 millions.

IV. — Au chapitre des *pensions diverses*, l'augmentation est de 26 millions.

Nous avons posé à l'Administration les questions suivantes, en vue de documenter la Chambre. Elles permettront aux membres de se rendre compte du rapport entre les différentes pensions et invalidités et dans quelle mesure elles ont été majorées depuis 1939.

1re question :

Enumération des modifications apportées aux divers régimes de pensions depuis mai 1954; nous pensons que la question ne concerne que les pensions ou allocations allouées aux victimes civiles des deux guerres : invalides, veuves, ascendants, orphelins.

Réponse :

Aucune modification n'a été apportée depuis mai 1954 au régime des pensions des victimes civiles de la guerre 1914-1918 et des victimes civiles de la guerre 1940-1945.

2me question :

Les tableaux publiés aux pages 16 à 18 du rapport sur le budget des Pensions pour l'exercice 1954 fait au nom de la Commission des Finances de la Chambre (document n° 200, session 1953-1954), devraient être complétés par les données relatives à l'année 1954.

Antwoord :

a) In de eerste plaats moet worden aangestipt dat in de tabellen, opgenomen op blz. 16 en 17 van het verslag over de begroting van pensioenen voor het dienstjaar 1954, geen gewag wordt gemaakt van de pensioenbedragen die worden toegekend aan de oorlogsgeamputeerden (van 80 tot 100% invaliditeit) en aan de invaliden die de vergoeding wegens hulp van een derde persoon genieten (100% invaliditeit).

De tabel betreffende de burgerlijke slachtoffers van 1914-1918 en van 1940-1945 moet dus worden aangevuld als volgt :

Geamputeerden met	80 %	...	22.393
»	85 %	...	23.794
»	90 %	...	25.192
»	95 %	...	26.593
»	100 %	...	27.993

Er dient echter opgemerkt dat de voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1914-1918 opgegeven cijfers slechts gelden tot 1 Januari 1954, datum van inwerking-treding van de wet van 15 Maart 1954.

Dezelfde opmerking moet worden gemaakt met betrekking tot de tweede tabel, betreffende de burgerlijke slachtoffers van 1914-1918 (vaderlandslievend).

Voor de periode die loopt tot 1 Juli 1954, datum van inwerking-treding van de wet van 16 Maart 1954, dient te worden opgemerkt dat de geamputeerden het voordeel van een bijzonder pensioenstelsel genoten, dat met de volgende cijfers kan worden weergegeven :

80 %	...	27.993
85 %	...	29.743
90 %	...	31.492
95 %	...	33.242
100 %	...	34.992

b) 1° — *Burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918.*

Aan de pensioenbedragen van de burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1914-1918 en van hun rechthebbenden werd in de loop van het jaar 1954 niets gewijzigd.

Daarentegen werden de pensioenen van de burgerlijke slachtoffers wier schade voortspuit uit een vaderlandslievende daad en van de rechthebbenden van die slachtoffers van 1 Juli 1954 af met 10 % verhoogd, krachtens de wet van 16 Maart 1954. *Alleen de hertrouwde weduwen hebben het voordeel van die verhoging niet bekomen.*

Hieronder volgen de nieuwe pensioenbedragen die krachtens de wet van 16 Maart 1954 worden toegekend aan de invaliden wier schade voortspuit uit een vaderlandslievende daad en aan de rechthebbenden van die slachtoffers.

Laten wij er aan herinneren dat met de burgerlijke invaliden wier schade voortspuit uit een vaderlandslievende daad worden gelijkgesteld, de weggevoerden voor de verplichte arbeidsdienst van de oorlog van 1914-1918 die tijdens hun deportatie een invaliditeit hebben opgelopen.

Dat bovendien met de rechthebbenden van burgerlijke slachtoffers wier schade voortspuit uit een vaderlandslievende daad worden gelijkgesteld :

1) de rechthebbenden van de weggevoerden voor verplichte arbeidsdienst van de oorlog 1914-1918;

2) de rechthebbenden van personen die als gijzelaar werden gefusilleerd of gedood tijdens represaillemaatregelen die door de vijand naar aanleiding van oorlogshandelingen werden genomen.

Réponse :

a) Il y a lieu tout d'abord de remarquer que les tableaux publiés aux pages 16 et 17 du rapport sur le budget des pensions pour l'exercice 1954 omettent de signaler les taux de pension accordés aux amputés de la guerre (taux de 80 % à 100 %) et aux invalides bénéficiant de l'indemnité pour aide d'une tierce personne (taux d'invalidité de 100 %).

Il y a donc lieu de compléter le tableau concernant les victimes civiles 1914-1918 et victimes civiles 1940-1945 de la manière suivante :

Amputés	80 %	...	22.393
»	85 %	...	23.794
»	90 %	...	25.192
»	95 %	...	26.593
»	100 %	...	27.993

À noter toutefois que pour ce qui concerne les victimes civiles de la guerre 1940-1945, les chiffres indiqués ne valent que jusqu'au 1er janvier 1954, date d'entrée en vigueur de la loi du 15 mars 1954.

La même remarque doit être faite pour ce qui concerne le deuxième tableau concernant les victimes civiles 1914-1918 (patriotiques).

Pour la période courant jusqu'au 1er juillet 1954, date d'entrée en vigueur de la loi du 16 mars 1954, il y a lieu de remarquer que les amputés bénéficiaient d'un régime spécial de pension qui se traduisait par les chiffres suivants :

80 %	...	27.993
85 %	...	29.743
90 %	...	31.492
95 %	...	33.242
100 %	...	34.992

b) 1° — *Victimes civiles de la guerre 1914-1918.*

Les taux des pensions des victimes civiles de la guerre 1914-1918 et de leurs ayants droit n'ont subi aucune modification au cours de l'année 1954.

En revanche, les taux des victimes civiles dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique et des ayants droit de ces victimes, ont été majorés de 10 % à partir du 1er juillet 1954 et en vertu de la loi du 16 mars 1954. *Seules, les veuves remariées n'ont pas obtenu le bénéfice de cette majoration.*

Ci-après, les nouveaux taux de pensions accordés en vertu de la loi du 16 mars 1954 aux invalides civils dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique et aux ayants droit de ces victimes.

Est rappelé qu'aux invalides civils dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique, sont assimilés les déportés pour le travail obligatoire de la guerre 1914-1918 qui ont contracté une invalidité au cours de leur déportation.

Est rappelé en outre qu'aux ayants droit de victimes civiles dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique, sont assimilés :

1) les ayants droit de déportés pour le travail obligatoire de la guerre 1914-1918;

2) les ayants droit d'une personne fusillée en qualité d'otage ou tuée au cours de représailles exercées par l'ennemi à l'occasion de faits de guerre.

Er valt op te merken dat het pensioenbedrag voor die invaliden van 1 Juli 1954 af met 10 % werd verhoogd, krachtens de wet van 16 Maart 1954. De aldus verhoogde bedragen komen voor in volgende tabel :

10 %	2.776
15 %	4.168
20 %	5.556
25 %	6.948
30 %	8.336
35 %	9.728
40 %	11.116
45 %	12.508
50 %	13.896
55 %	15.288
60 %	16.680
65 %	18.072
70 %	19.464
75 %	20.856
80 %	22.248
85 %	23.640
90 %	25.032
95 %	26.424
100 %	27.816

Voor de geamputeerden en de invaliden die de hulp van een derde persoon genieten (100 % invaliditeit), werden de pensioenbedragen vastgesteld als volgt :

80 %	30.792
85 %	32.716
90 %	34.640
95 %	36.564
100 %	38.488

Rechthebbenden.

Weduwen :

- 1) niet hertrouwd, gehuwd vóór oorlogshandeling 24.748
- 2) niet hertrouwd, gehuwd na oorlogshandeling 10.228

Ascendenten :

eenvoudig pensioen	4.700
gelijktijdig	9.404
Wezen van burgerlijke slachtoffers wier overlijden het gevolg van een vaderlandslievende daad is	1.782

b) 2° — *Burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1940-1945.*

1) Invaliden.

De burgerlijke invaliden van de oorlog van 1940-1945 hebben, tot 1 Januari 1954, de pensioenen genoten waarvan de bijdragen worden opgenomen in de tabel op blz. 16 van stuk n° 200 van 1953-1954 (Kamer); van die datum af zijn nieuwe bedragen vastgesteld, die men in de bij dit verslag gevoegde tabel (zie bijlage blz. 28) vindt.

2) Weduwen van burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1940-1945 zie tabel blz. 18 van stuk n° 200 van 1953-1954 (Kamer), tot 1 Januari 1954.

Van 1 Januari 1954 af heeft de wet van 15 Maart 1954 de bedragen der pensioenen volgens onderstaande tabel vastgesteld.

Niet hertrouwde weduwen (volledig bedrag)	18.560
Niet hertrouwde weduwen van werkweigeraars of van weggevoerde werkweigeraars	20.140

Pour ces invalides, il y a lieu de noter qu'à partir du 1er juillet 1954, le taux des pensions a été majoré de 10 % en vertu de la loi du 16 mars 1954. Les taux ainsi majorés sont repris au tableau ci-dessous :

10 %	2.776
15 %	4.168
20 %	5.556
25 %	6.948
30 %	8.336
35 %	9.728
40 %	11.116
45 %	12.508
50 %	13.896
55 %	15.288
60 %	16.680
65 %	18.072
70 %	19.464
75 %	20.856
80 %	22.248
85 %	23.640
90 %	25.032
95 %	26.424
100 %	27.816

Pour les amputés et les invalides bénéficiant de l'aide d'une tierce personne (100 % d'invalidité), les taux des pensions sont fixés comme suit :

80 %	30.792
85 %	32.716
90 %	34.640
95 %	36.564
100 %	38.488

Ayants droit.

Veuves :

- 1) non remariées, mariées avant fait de guerre... 24.748
- 2) non remariées, mariées après fait de guerre... 10.228

Ascendants :

pension simple	4.700
conjointement	9.404
Orphelins de victimes civiles dont le décès est la conséquence d'un acte patriotique	1.782

b) 2° — *Victimes civiles de la guerre 1940-1945.*

1) Invalides.

Les invalides civils de la guerre 1940-1945 ont bénéficié jusqu'au 1er janvier 1954 des pensions dont les taux sont repris au tableau de la page 16 du doc. n° 200 de 1953-1954 (Chambres); à partir de cette date, les nouveaux taux fixés sont repris au tableau ci-joint (annexe à ce rapport p. 28).

2) Veuves de victimes civiles de la guerre 1940-1945 voir tableau page 18 du doc. n° 200 de 1953-1954 (Chambre) jusqu'au 1er janvier 1954.

A partir du 1er janvier 1954, la loi du 15 mars 1954 a fixé les taux des pensions, suivant le tableau ci-dessous.

Veuves non remariées (taux plein)	18.560
Veuves non remariées de réfractaires ou de réfractaires déportés	20.140

3) Ascendenten.

Zie tabel blz. 18, 3° b) (zie stuk n° 200, 1953-1954 van de Kamer), tot 1 Januari 1954. Van 1 Januari 1954 af heeft de wet van 15 Maart 1954 de bedragen als volgt vastgesteld :

eenvoudige vergoeding	4.275
dubbele vergoeding	8.550

Die vergoedingen worden met 10 % verhoogd voor de ascendenten van werkweigeraars en van weggevoerde werkweigeraars, wat neerkomt op :

eenvoudige vergoeding	4.700
dubbele vergoeding	9.400

4) Wezen.

Zie tabel blz. 18, 4° b) (Zie stuk n° 200 van 1953-1954 van de Kamer), tot 30 Juni 1949.

Van 1 Juli 1949 tot 30 September 1952 (wet van 1 Juni 1949) : 8.400 (na aftrek van de kinderbijslag).

Van 1 October 1952 tot 31 December 1953 (wet van 18 Juli 1952) : 10.200 (na aftrek van de kinderbijslag).

Van 1 Januari 1954 af (wet van 15 Maart 1954).

Pensioen.

De volle wezen, de vaderloze wezen, wanneer de moeder uit de echt of van tafel en bed gescheiden was, de halve wezen, wanneer de overlevende echtgenoot is uitgesloten wegens tweede huwelijk of incivisme, genieten tegelijk, tot de leeftijd van 21 jaar, een jaarlijks pensioen van 13.860 fr. of zo het slachtoffer de hoedanigheid van werkweigeraar of weggevoerd werkweigeraar heeft 15.240 frank.

Kinderbijslag.

Voor zover zij niet reeds op genoemde bijslag recht hebben, hebben al de wezen van burgerlijke slachtoffers tot de leeftijd van 18 jaar, volgens onderstaande onderscheid, eveneens recht op de voor loonarbeiders bepaalde kinderbijslagen :

Indien de overlevende echtgenoot een weduwe is, die niet hertrouwd is of niet samenleeft, bedraagt de bijslag 775 frank of 1.015 frank per maand.

Indien de overlevende echtgenoot een weduwnaar is, die niet hertrouwd is of niet samenleeft, bedraagt de bijslag 775 frank per maand.

Indien de overlevende echtgenoot hertrouwd is of samenleeft, bedraagt de bijslag 315 frank per maand.

Betreft het een volle wees, dan bedraagt de bijslag 1.015 frank per maand.

3de vraag :

Verhogingscoëfficiënt voor de diverse categorieën pensioenen en uitkeringen, om de verhouding weer te geven tussen de huidige bedragen en de vooroorlogse bedragen (referentiejaar : 1939 = 100).

Antwoord :

a) *Burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918.*

Vooraf dient opgemerkt :

1° — dat de wetgever aanzienlijker verhogingen heeft

3) Ascendants.

Voir tableau page 18, 3° b) (voir doc. n° 200, de 1953-1954 de la Chambre), jusqu'au 1er janvier 1954. A partir du 1er janvier 1954, la loi du 15 mars 1954 a fixé les taux comme suit :

allocation simple	4.275
allocation double	8.550

Ces allocations sont majorées de 10% pour les ascendants de réfractaires et de réfractaires déportés, soit :

allocation simple	4.700
allocation double	9.400

4) Orphelins.

Voir tableau page 18, 4° b) (voir doc. n° 200 de 1953-1954 de la Chambre), jusqu'au 30 juin 1949.

Du 1er juillet 1949 au 30 septembre 1952 (loi du 1er juin 1949) : 8.400 (sous déduction des allocations familiales).

Du 1er octobre 1952 au 31 décembre 1953 (loi du 18 juillet 1952) : 10.200 (sous déduction des allocations familiales).

A partir du 1er janvier 1954 (loi du 15 mars 1954).

Pension.

Les orphelins de père et de mère, les orphelins de père lorsque la mère était divorcée ou séparée de corps, les orphelins de père ou de mère lorsque le conjoint survivant est frappé d'exclusion pour remariage ou pour incivisme, bénéficient conjointement jusqu'à l'âge de 21 ans, d'une pension annuelle de 13.860 francs, ou de 15.240 francs si la victime a la qualité de réfractaire ou de réfractaire déporté.

Allocations familiales.

Pour autant qu'ils n'aient pas déjà droit aux dites allocations, tous les orphelins de victimes civiles ont également droit, jusqu'à l'âge de 18 ans, aux allocations familiales prévues pour les travailleurs salariés, selon les distinctions suivantes :

Si le conjoint survivant est une veuve non remariée ou non établie en ménage, l'allocation est de 775 francs ou de 1.015 francs par mois.

Si le conjoint survivant est un veuf non remarié ou non établi en ménage, l'allocation est de 775 francs par mois.

Si le conjoint survivant est remarié ou établi en ménage, l'allocation est de 315 francs par mois.

S'il s'agit d'un orphelin de père et de mère, l'allocation est de 1.015 francs par mois.

3me question :

Coëfficient d'augmentation des diverses catégories de pensions et allocations, pour exprimer le rapport existant entre les taux actuels et les taux existant avant guerre (année de référence : 1939 = 100).

Réponse :

a) *Victimes civiles de la guerre 1914-1918.*

Il doit être remarqué préalablement :

1° — que le législateur a accordé des majorations plus

verleend aan de burgerlijke slachtoffers, die schade leden ingevolge een vaderlandslievende handeling;

2° — dat, voor de gezamenlijke pensioenen van de burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1914-1918, de wetgever eveneens aanzienlijker verhogingen heeft toegekend naargelang de invalide zwaarder was getroffen.

Wat de rechthebbenden betreft : de hertrouwde weduwen behielden *sedert 1926 hetzelfde pensioenbedrag*; de niet hertrouwde weduwen, wier *huwelijk na het schadelijk feit werd gesloten* hebben niet dezelfde verhogingen ontvangen als de niet hertrouwde weduwen die vóór het schadelijk feit waren gehuwd.

Ten slotte hebben de ascendenten pensioenverhogingen genoten *naargelang hun inkomsten* lager of hoger waren dan de bij de wet van 28 Juli 1953 bepaalde cijfers.

Op te merken valt, dat slechts 3 tot 4 % van de ascendenten over inkomsten beschikken die de bij de wet van 23 Juli 1953 vastgestelde cijfers te boven gaan.

Wat de burgerlijke invaliden betreft, wordt dus een onderscheid gemaakt tussen de toevallige slachtoffers, en de slachtoffers die schade leden ingevolge een vaderlandslievende daad.

Bovendien werd, op grond van het feit dat de pensioenverhogingen schommelden volgens de graad van invaliditeit, een typisch voorbeeld genomen voor de lichte invaliditeit, de gemiddelde invaliditeit en de zware invaliditeit.

Gezien de bijzondere voordelen die aan de geamputeerden werden verleend, werd overigens de verhogingscoëfficiënt voor deze laatsten eveneens nader bepaald.

Hierna volgen :

1° — de verhogingscoëfficiënten voor de toevallige slachtoffers van de oorlog 1914-1918 en voor hun rechthebbenden;

2° — de verhogingscoëfficiënten voor de burgerlijke slachtoffers die schade leden ingevolge een vaderlandslievende daad en voor hun rechthebbenden.

Burgerlijke oorlogsslachtoffers van de oorlog 1914-1918 en rechthebbenden :

— Invaliden	10 %	...	2,39
»	30 %	...	2,70
»	60 %	...	3,22
»	100 %	...	3,21
— Geamputeerden		...	3,74

— *Pensioenen voor echtgenoten :*

hertrouwde echtgenoten	...	1,0
niet hertrouwde weduwen en hertrouwde opnieuw weduwe geworden weduwen wier huwelijk aan het schadelijk feit voorafging	...	4,5
niet hertrouwde weduwen en hertrouwde opnieuw weduwe geworden weduwen wier huwelijk na het schadelijk feit werd gesloten	...	2,4
weduwenaars wier huwelijk vóór 1 Januari 1935 werd gesloten	...	2,1

— *Wezenpensioenen :*

Geen enkele verhogingscoëfficiënt wordt opgegeven, aangezien slechts enkele wezen nog ten laste zijn.

— *Pensioenen van ascendenten :*

Verhogingscoëfficiënt	...	4,1
-----------------------	-----	-----

importantes aux victimes civiles dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique;

2° — que pour l'ensemble des pensions de victimes civiles de la guerre 1914-1918, le législateur a également accordé des majorations plus importantes à mesure que l'invalidé était plus gravement atteint.

Pour ce qui concerne les ayants droits, les veuves remariées gardent le *même taux de pension depuis 1926*, les veuves non remariées dont le *mariage est postérieur* au fait dommageable, n'ont pas obtenu les mêmes majorations que les veuves non remariées dont le mariage est antérieur au fait dommageable.

Enfin, les ascendants ont obtenu des majorations de pension qui varient *selon que leurs revenus* sont inférieurs aux chiffres déterminés par la loi du 28 juillet 1953, ou supérieurs auxdits chiffres.

A noter toutefois que 3 à 4 % seulement des ascendants ont des revenus supérieurs aux chiffres fixés par la loi du 28 juillet 1953.

Pour ce qui concerne les invalides civils, une distinction est donc faite entre les victimes « accidentelles » et les victimes dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique.

En outre en tenant compte que les majorations de pension ont varié selon le degré d'invalidité, a été repris un exemple type concernant l'invalidité faible, l'invalidité moyenne et la grande invalidité.

Étant donné les avantages spéciaux accordés aux amputés, le coefficient des majorations des amputés a également été précisé.

Sont repris ci-après :

1° — les coefficients d'augmentation des victimes accidentelles de la guerre 1914-1918 et de leurs ayants droit;

2° — les coefficients d'augmentation des victimes civiles dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique et de leurs ayants droit.

Victimes civiles de la guerre 1914-1918 et ayants droit :

— Invalides	10 %	...	2,39
»	30 %	...	2,70
»	60 %	...	3,22
»	100 %	...	3,21
— Amputés		...	3,74

— *Pensions de conjoints :*

conjoints remariés	...	1,0
veuves non remariées et veuves remariées redevenues veuves dont le mariage est antérieur au fait dommageable	...	4,5
veuves non remariées et veuves remariées redevenues veuves dont le mariage est postérieur au fait dommageable	...	2,4
veufs dont le mariage est antérieur au 1 ^{er} janvier 1935	...	2,1

— *Pensions d'orphelins :*

Il n'est indiqué aucun coefficient d'augmentation, étant donné que quelques orphelins seulement sont encore pris en charge.

— *Pensions d'ascendants :*

Coefficient d'augmentation	...	4,1
----------------------------	-----	-----

De slachtoffers die schade leden ingevolge een vaderlandslievende daad en rechthebbenden :

— Invaliden 10 %	2,96
» 30 %	2,96
» 60 %	3,54
» 100 %	3,54
— Geamputeerden	4,11

— *Pensioenen van echtgenoten :*

hertrouwde echtgenoten	1
niet hertrouwde weduwen wier huwelijk vóór het schadelijk feit werd gesloten	6,35
hertrouwde en opnieuw weduwe geworden weduwen wier huwelijk vóór het schadelijk feit werd gesloten	5,77
niet hertrouwde weduwen wier huwelijk na het schadelijk feit werd gesloten	2,6
hertrouwde en opnieuw weduwe geworden weduwen wier huwelijk na het schadelijk feit werd gesloten	2,4
weduwnaars wier huwelijk vóór 1 Januari 1935 werd gesloten	2,1

— *Pensioenen van bloedverwanten in de opgaande linie :*

Verhogingscoëfficiënt	4,5
-----------------------	-----

— *Wezenpensioenen :*

Er zijn nog slechts enkele wezen ten laste.

b) burgerlijke slachtoffers van de oorlog van 1940-1945.

1° burgerlijke slachtoffers en rechthebbenden :

— Invaliden 10 %	2,62
» 30 %	3
» 60 %	3,31
» 100 %	3,90
— Geamputeerden (80 tot 100 %)	

Verhogingscoëfficiënt	4,15
-----------------------	------

— *Echtgenoten :*

Verhogingscoëfficiënt	4,75
De coëfficiënt van het weduwnaarpensioen bedraagt eveneens	4,75
maar de weduwnaars kunnen slechts een pensioen bekomen indien zij lijden aan een lichaamsgebrek dat hen in onmogelijkheid stelt in hun levensonderhoud te voorzien.	

— *Wezen :*

Volle wezen of halve wezen, wanneer de moeder hertrouwd is of halve wezen, wanneer de moeder uit de echt gescheiden is	16
Halve wezen wier moeder niet hertrouwd is en thuis blijft	15
De coëfficiënt bedraagt 12 indien de moeder werkt	
Halve wezen wier vader niet hertrouwd is	12
Halve wezen wier vader hertrouwd is	5

Bloedverwanten in de opgaande linie :

Verhogingscoëfficiënt van de pensioenen voor ascendenten	4,1
--	-----

Victimes dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique et ayants droit :

— Invalides 10 %	2,96
» 30 %	2,96
» 60 %	3,54
» 100 %	3,54
— Amputés	4,11

— *Pensions de conjoints :*

conjoints remariés	1
veuves non remariées dont le mariage est antérieur au fait dommageable	6,35
veuves remariées et redevenues veuves dont le mariage est antérieur au fait dommageable	5,77
veuves non remariées dont le mariage est postérieur au fait dommageable	2,6
veuves remariées et redevenues veuves dont le mariage est postérieur au fait dommageable	2,4
veufs dont le mariage est antérieur au 1 ^{er} janvier 1935	2,1

— *Pensions d'ascendants :*

Coëfficiënt d'augmentation	4,5
----------------------------	-----

— *Pensions d'orphelins :*

Quelques orphelins seulement sont encore en charge.

b) victimes civiles de la guerre 1940-1945.

1° victimes civiles et ayants droit :

— Invalides 10 %	2,62
» 30 %	3
» 60 %	3,31
» 100 %	3,90
— Amputés (80 à 100 %)	

Coëfficiënt d'augmentation	4,15
----------------------------	------

— *Conjoints :*

Coëfficiënt d'augmentation	4,75
Le coëfficiënt de pension de veuf est également de 4,75 mais les veufs ne peuvent obtenir une pension que s'ils sont atteints d'une infirmité les mettant dans l'impossibilité de pourvoir à leur subsistance.	

— *Orphelins :*

Orphelins de père et de mère ou orphelins de père lorsque la mère est remariée ou orphelins de père lorsque la mère est divorcée	16
Orphelins de père, la mère n'étant pas remariée et restant au foyer	15
Le coëfficiënt est de 12 si la mère est au travail.	
Orphelins de mère, le père n'étant pas remarié	12
Orphelins de mère, le père étant remarié	5

— *Ascendants :*

Coëfficiënt d'augmentation des pensions d'ascendants	4,1
--	-----

2e Werkweigerders, weggevoerden en rechtheb-
benden :

Invaliden 10 %	2,88
» 30 %	3,30
» 60 %	3,65
» 100 %	4,29

— Echtgenoten :

Verhogingscoëfficiënt	5,25
-----------------------	------

— Wezen :

Volle wezen, halve wezen wier moeder hertrouwd of uit de echt gescheiden is	17,6
Halve wezen wier moeder niet hertrouwd is	12
	of 15

(naargelang de moeder werkt of thuis blijft).

Halve wezen wier vader niet hertrouwd is	12
Halve wezen wier vader hertrouwd is	5

— Bloedverwanten in de opgaande linie :

Verhogingscoëfficiënt	4,5
-----------------------	-----

2. Wijzigingen die sedert Mei 1954
in de verschillende pensioenstelsels werden aangebracht.

I. — Burgerlijke, militaire en kerkelijke pensioenen (rust-
en overleving).

Geen — Ontwerp in voorbereiding — Inschrijving van
een krediet van 450 miljoen op de begroting van pensioenen
voor 1955, tot perekwatie van de bestaande pensioenen.

II. — Pensioenen voor oorlogsslachtoffers

- a) Militaire : geen
b) Burgerlijke : geen.

III. — Ouderdomspensioenen, verplicht en vrij verze-
kerden.

3. Kostenraming voor de verschillende wetsontwerpen
en -voorstellen met betrekking tot de perekwatie
en de herziening van de burgerlijke, militaire en kerkelijke
pensioenen.

A. — Wetsontwerp n° 159 door de vorige Regering bij
de Kamer ingediend.

Dit ontwerp betrof slechts het standaardstelsel. De kosten
er van werden door het Bestuur der Pensioenen in Januari
1954 op 250 miljoen geraamd, waarvan 157 miljoen voor
de rustpensioenen en 93 miljoen voor de overlevingspen-
sioenen.

De herziening van de stelsels van toepassing op de andere
categorieën pensioenen (onderwijs, magistraten, geestelijk-
heid, militairen) zou, op de in het ontwerp n° 159 (stan-
daardstelsel) aangegeven grondslagen, 485 miljoen hebben
gekost, waarvan 388 miljoen voor de rustpensioenen en
97 miljoen voor de overlevingspensioenen.

Die cijfers moeten, om rekening te houden met het index-
cijfer, met 5 % worden verhoogd. Dat geeft (in miljoenen)
volgende evolutie :

	Rust	Overleving	Totaal
Standaardontwerp	157	93	250
Andere categorieën	388	97	485
	545	190	735
Mobiliteit 5 %	27,25	9,5	38,75
	572,25	199,5	773,75

2e Réfractaires, déportés et ayants droits :

Invalides 10 %	2,88
» 30 %	3,30
» 60 %	3,65
» 100 %	4,29

— Conjointes :

Coëfficiënt d'augmentation	5,25
----------------------------	------

— Orphelins :

Orphelins de père et de mère, orphelins de père, la mère étant remariée ou divorcée	17,6
orphelins de père, la mère n'étant pas remariée	12
	ou 15

(selon que la mère est au travail ou reste au foyer)

Orphelins de mère, le père n'étant pas remarié	12
Orphelins de mère, le père étant remarié	5

— Ascendants :

Coëfficiënt d'augmentation	4,5
----------------------------	-----

2. Modifications apportées aux divers régimes
de pensions depuis mai 1954.

I. — Pensions civiles, militaires et ecclésiastiques (re-
traite et survie).

Néant — Projet en préparation — Inscription d'un crédit
de 450 millions au budget pour 1955 en vue de la péré-
quation des pensions existantes.

II. — Pensions aux victimes de la guerre.

- a) Militaires : Néant.
b) Civiles : Néant.

III. — Pensions de vieillesse, assujettis et assurés libres.

3. Estimation des divers projets et propositions de loi
relatifs à la péréquation et à la réforme des pensions civiles,
militaires et ecclésiastiques.

A. — Projet de loi n° 159 déposé à la Chambre par le
précédent Gouvernement.

Ce projet ne concernait que le régime standard. — Son
coût était estimé par l'Administration des Pensions, en jan-
vier 1954, à 250 millions dont 157 millions pour les pensions
de retraite et 93 millions pour les pensions de survie.

La revision des régimes applicables aux autres catégories
de pensions (enseignement — magistrats — clergé — mili-
taires) eût coûté, sur les bases retenues dans le projet n° 159
(régime standard) : 485 millions dont 388 millions pour les
pensions de retraite et 97 millions pour les pensions de
survie.

Ces chiffres sont à majorer de 5 % pour tenir compte de
l'index. On obtient ainsi l'évolution suivante (en millions) :

	Retraite	Survie	Total
Projet standard	157	93	250
Autres catégories	388	97	485
	545	190	735
Mobilité 5 %	27,25	9,5	38,75
	572,25	199,5	773,75

B. — Wetsvoorstel van de heren Janssens C^a (Stuk n° 42, B.Z. 1954 — Kamer der Volksvertegenwoordigers).

Rust- pensioenen	588 miljoen
Overle- vingspens.	189 miljoen
777 miljoen + 5 % (mobilit.) = 816 miljoen	

C. — Wetsvoorstel van de heren De Sweemer C^a (Stuk n° 65 B.Z. 1954 — Kamer der Volksvertegenwoordigers).

Rust- pensioenen	808 miljoen
Overle- vingspens.	212 miljoen
1.020 miljoen + 5 % (mobilit.) = 1.071 miljoen van 1954 af.	

Terugwerkende kracht voor het jaar 1953 :

Rust- pensioenen	212 miljoen
Overle- vingspens.	88 miljoen
300 miljoen + 5 % (mobilit.) = 315 miljoen	

D. — Wetsvoorstel van de heren Bracops C^a (Stuk n° 93 B.Z. 1954 — Kamer der Volksvertegenwoordigers).

Beperkt doel : perekwatie van de pensioenen der onderwijzers op basis van de bij de wet van 30 Juni 1951 bepaalde weddeschalen :

Rust- pensioenen	150 miljoen
Overle- vingspens.	22 miljoen
172 miljoen + 5 % (mobilit.) = 180 miljoen van 1954 af.	

E. — Wetsvoorstel van de heren Parisi en Vandenberghe (Stuk n° 127, B.Z. 1954 — Kamer der Volksvertegenwoordigers).

Beperkt doel : perekwatie van de pensioenen der onderwijzers en, meer in het algemeen, van alle ambtenaren wier weddeschaal niet werd herzien tussen 1 Januari 1946 en 30 Juni 1948.

Rust- pensioenen	174 miljoen
Overle- vingspens.	26 miljoen
200 miljoen + 5 % (mobilit.) = 210 miljoen van 1954 af.	

Terugwerkende kracht tot in 1951 : 210 miljoen $\times$ 3 = 630 miljoen.

F. — Wetsvoorstel van de heren Jaminet C^a (Stuk n° 153/1 — 1954-1955 — Kamer der Volksvertegenwoordigers) : 760 miljoen.

B. — Proposition de loi de MM. Janssens et consorts (Document n° 42, S.E. 1954 — Chambre des Représentants).

Pensions de retraite	588 millions
Pensions de survie	189 millions
777 millions + 5 % (mobilité) = 816 millions	

C. — Proposition de loi de MM. De Sweemer et consorts (Document n° 65 S.E. 1954 — Chambre des Représentants).

Pensions de retraite	808 millions
Pensions de survie	212 millions
1.020 millions + 5 % (mobilité) = 1.071 millions à partir de 1954.	

Rétroactivité pour l'année 1953 :

Pensions de retraite	212 millions
Pensions de survie	88 millions
300 millions + 5 % (mobilité) = 315 millions	

D. — Proposition de loi de MM. Bracops et consorts (Documents n° 93 S.E. 1954 — Chambre des Représentants).

Objet limité : péréquation des pensions des instituteurs sur base des barèmes fixés par la loi du 30 juin 1951.

Pensions de retraite	150 millions
Pensions de survie	22 millions
172 millions + 5 % (mobilité) = 180 millions à partir de 1954.	

E. — Proposition de loi de MM. Parisi et Vandenberghe (Document n° 127 S.E. 1954 — Chambre des Représentants).

Objet limité : péréquation des pensions des instituteurs et, d'une façon plus générale, de tous les fonctionnaires qui n'ont pas bénéficié d'une révision de leur barème des traitements entre le 1er janvier 1946 et le 30 juin 1948.

Pensions de retraite	174 millions
Pensions de survie	26 millions
200 millions + 5 % (mobilité) = 210 millions à partir de 1954.	

Rétroactivité jusqu'en 1951 : 210 millions $\times$ 3 = 630 millions.

F. — Proposition de loi de MM. Jaminet et consorts (Document n° 153/1 - 1954 - 1955 — Chambre des Représentants) : 760 millions.

4. Verhogingscoëfficiënt van de verschillende categorieën pensioenen vergeleken met de in 1939 verleende bedragen.

Burgerlijke en kerkelijke pensioenen : 3,44 (met inachtneming van de mobiliteit ingevolge de werking van het indexcijfer).

Oorlogspensioenen 1914-1918 (militaire slachtoffers en gelijkgestelden).

Invaliditeit :

De verhoging van de invaliditeitspensioenen verschilt merkkelijk naar gelang van de graad en van de oorzaak der invaliditeit.

Zij schommelt van coëfficiënt ... 3,56 (zwaar-invaliden) tot ... 2,51 (invaliden met gering percentage, wier aandoeningen niet aan het front te wijten zijn).

Weduwen en wezen :

De verhogingscoëfficiënten schommelen tussen ... 6,67 in de gunstigste gevallen en ... 3,37

Bloedverwanten in de opgaande linie :

De verhogingscoëfficiënten schommelen tussen ... 4,02 en ... 3,27 naar gelang van de gevallen.

5. Bijwerking van de tabel, bekendgemaakt als bijlage tot het verslag van de heer Meyers (Stuk 200 Z. 1953-54 — Kamer Volksvert.)

4. Coefficient de majoration des diverses catégories de pensions par rapport aux taux applicables en 1939.

Pensions civiles et ecclésiastiques : 3,44 (compte tenu de la mobilité résultant du jeu de l'index).

Pensions de guerre 1914 - 1918 (victimes militaires et assimilées).

Invalidité :

La majoration des pensions d'invalidité varie considérablement selon l'importance de celle-ci et selon sa cause.

Elle va du coefficient ... 3,56 (grands invalides) à ... 2,51 (invalides à faible pourcentage dont les affections ne trouvent pas leur origine au front).

Veuves et orphelins :

Les coefficients de majoration vont de ... 6,67 dans les cas les plus favorables, à ... 3,37

Ascendants :

Les coefficients de majoration vont de ... 4,02 à ... 3,27 selon le cas.

5. Mise à jour du tableau publié en annexe au rapport de M. Meyers (Doc. 200 S. 1953-54 — Ch. des Rep.)

	1953			1954		
	Aantal pensioenen — Nombre des pensions	Werkelijke uitgaven — Dépenses réelles	Aandeel van de categorieën gerechtigden — Intervention des catégories bénéficiaires	Aantal pensioenen — Nombre des pensions	Werkelijke uitgaven — Dépenses réelles	Aandeel van de categorieën gerechtigden — Intervention des catégories bénéficiaires
Burgerlijke pensioenen — Pensions civiles ...				36.132	2.079.000.000	
Militaire pensioenen — Pensions militaires ...				30.468	1.289.652.000	
Weduwen- en wezenpensioenen — Pensions des veuves et orphelins ...				31.250		1.104.000.000
Kas voor de arbeiders van de Staat — Caisse des ouvriers de l'Etat ...				3.430	35.096.000	38.000.000
Oorlogspensioenen — Pensions de guerre ...				430.187	3.628.332.000	
Renten toegekend in de nationale orden — Rentes afférentes aux ordres nationaux ...				22.629	13.302.000	
Pensioenen van maatschappelijke voorzorg — Pensions de prévoyance sociale ...						
Mijnwerkerspensioenen — Pensions des ouvriers mineurs ...						
Allerlei — Divers ...						
					154.000.000 (1)	

De inlichtingen zullen later verstrekt worden.
Les renseignements seront fournis ultérieurement.

(1) Bedrag van het daartoe uitgetrokken krediet. — Montant du crédit prévu pour cet objet.

C. — *Ouderdomspensioenen* (blz. 19 van stuk n° 200 van 1953-1954 van de Kamer).

Wijzigingen aangebracht in het stelsel sedert Mei 1954 :

Door de wet van 28 Juni 1954 waarbij het ouderdomspensioen der gehuwde arbeiders op 28.000 frank wordt gebracht en waarbij de wetgeving, om er de toepassing van te bespoedigen, wordt gewijzigd :

a) werd de toepassing van de wet van 29 December 1953 betreffende het arbeiderspensioen geschorst;

b) werd het totaal pensioen gebracht :

voor de gehuwde arbeiders op 28.000 frank;
voor de alleenstaande arbeiders op 18.700 frank;
voor de weduwen op 14.000 frank.

* * *

Tabellarisch overzicht (blz. 20 en 21 van stuk n° 200 van 1953-1954 van de Kamer) als volgt aan te vullen :

C. — *Pensions de vieillesse* (p. 19 du doc. n° 200 de 1953-1954 de la Chambre)

Modifications apportées au régime depuis mai 1954 :

Par la loi du 28 juin 1954 portant la pension des ouvriers mariés à 28.000 francs et modifiant la législation en vue d'en accélérer l'application :

a) l'application de la loi du 29 décembre 1953 relative à la pension des ouvriers a été suspendue;

b) la pension totale a été portée :

pour les travailleurs mariés à 28.000 francs;
pour les travailleurs isolés à 18.700 francs;
pour les veuves à 14.000 francs.

* * *

Tableau synoptique (pp. 20 et 21 du doc. n° 200 de 1953-1954 de la Chambre) à compléter comme suit :

Wet van 29 December 1953 (in plaats van 23 December 1953) betreffende het arbeiderspensioen.									
Loi du 29 décembre 1953 (au lieu de 23 décembre 1953) relative à la pension des ouvriers.									
De toepassing van deze wet is geschorst — L'application de cette loi est suspendue									
Wet van 11 Maart 1954 tot wijziging van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, enz.	1-1-54							18.000	12.000 1.920
Loi du 11 mars 1954, modifiant les lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, etc.									
Wet van 28 Juni 1954 waarbij het ouderdomspensioen der gehuwde arbeiders op 28.000 frank wordt gebracht en waarbij de wetgeving, om er de toepassing van te bespoedigen, wordt gewijzigd.	1-7-54	Totaal — Total 28.000 fr.		Totaal — Total 18.700 fr.					
Loi du 28 juin 1954, portant la pension des ouvriers mariés à 28.000 francs et modifiant la législation en vue d'en accélérer l'application.									
						Weduwen gerechtigd op het aanvullend overlevingspensioen :			
						a) van 55 tot 60 jaar : totaal, 11.500 fr.			
						b) ouder dan 60 jaar : totaal 14.000 fr.			
						c) weduwen van arbeiders uitsluitend, jonger dan 55 jaar, indien zij :			
						— 45 jaar waren op de dag waarop hun echtgenoot overleed;			
						— invaliden (66 %) ;			
						— last van minstens één kind : totaal 11.500 fr.			
						Weduwen niet gerechtigd op het aanvullend pensioen : de weduwenrentetoeslag : 1.920 fr.			
						Veuves bénéficiaires du complément de pension de survie :			
						a) de 55 à 60 ans : total 11.500 fr.			
						b) de plus de 60 ans : total 14.000 fr.			
						c) veuves d'ouvriers uniquement de moins de 55 ans, si :			
						— âgées de 45 ans au jour du décès du mari;			
						— invalides (66 %) ;			
						— charge d'un enfant au moins : total 11.500 fr.			
						Veuves non bénéficiaires du complément de pension : majoration de rente de veuve : 1.920 fr.			

D. — Pensioen der mijnwerkers.

I. — Wijzigingen in de bedragen der uitkeringen :

f) door de uitwerking van een koninklijk besluit van 31 Juli 1954 (*Belgisch Staatsblad* van 12 Augustus 1954), dat in werking trad op 1 Juli 1954, werden de bedragen van de ouderdomspensioenen der arbeiders, van de invaliditeitspensioenen, van de overlevingspensioenen en van de ouderdomspensioenen van weduwe met ongeveer 7,5 % verhoogd tegenover de bedragen welke sedert 1 Januari 1953 van kracht waren.

Het maximum bedrag van het invaliditeitspensioen en van het ouderdomspensioen der gehuwde ondergrondse mijnwerkers werd aldus van 35.550 frank op 38.250 frank per jaar gebracht.

II. — Wijzigingen in zekere bepalingen van het stelsel :

e) Bij een wet van 15 Maart 1954 (*Belgisch Staatsblad* van 2 April 1954) werden sommige bepalingen van de bijzondere wetgeving betreffende het ouderdomspensioen der mijnwerkers en ermede gelijkgestelden gewijzigd :

Van 1 Januari 1954 af werd de bijdrage, waardoor de wegens invaliditeit gepensioneerde mijnwerkers de tijd gedurende dewelke zij het invaliditeitspensioen genoten als werkelijke mijsdienst kunnen « doen gelden » om hun toekomstig ouderdomspensioen te verbeteren, van 8 % op 4,5 % van het bedrag van het invaliditeitspensioen gebracht.

Van 1 April 1954 af zijn de wegens invaliditeit gepensioneerden, die kunnen of hadden kunnen aanspraak maken op dit pensioen alleen door hun diensten in de steenkolenmijnen, onverschillig het aantal van hun dienstjaren, op de volledige kolenlevering, d.i. 3.400 kg per jaar gerechtigd terwijl deze gepensioneerden vroeger slechts op de grondslag van 3.400 kg konden aanspraak maken op een hoeveelheid kolen in verhouding tot het aantal van hun dienstjaren.

— laatste lid van bladzijde 23 (stuk 200, 1953-1954, van de Kamer) dient als volgt gewijzigd :

Volgende tabel geeft een overzicht van de verhogingen welke toegekend werden aan de wegens invaliditeit en ouderdom gepensioneerde mijnwerkers, aan hun weduwen of aan de wezen, sedert 1937 tot op het einde van 1954.

D. — Pension des ouvriers mineurs.

I. — Modifications du taux des prestations :

f) Par l'effet d'un arrêté royal en date du 31 juillet 1954 (*Moniteur belge* du 12 août 1954) sortant ses effets au 1er juillet 1954, les taux des pensions de vieillesse des ouvriers, des pensions d'invalidité, des pensions de survie et des pensions de vieillesse de veuve, ont été augmentés d'environ 7,5 % par rapport aux taux qui étaient en vigueur depuis le 1er janvier 1953.

C'est ainsi que le montant maximum de la pension d'invalidité et de la pension de vieillesse des ouvriers mineurs du fond mariés, a été porté de 35.550 francs à 38.250 francs par an.

II. — Modifications de certaines dispositions du régime :

e) Une loi du 15 mars 1954 (*Moniteur belge* du 2 avril 1954) a modifié certaines dispositions de la législation spéciale sur la retraite des ouvriers mineurs et assimilés :

A partir du 1er janvier 1954, la cotisation qui permet aux ouvriers mineurs pensionnés pour invalidité de « bonifier » comme service minier effectif le temps de jouissance de la pension d'invalidité, en vue de l'amélioration de leur future pension de vieillesse, a été ramenée de 8 % à 4,5 % du montant de la pension d'invalidité.

A partir du 1er avril 1954, les pensionnés pour invalidité qui peuvent ou auraient pu prétendre au bénéfice de cette pension, par l'effet de leurs services, dans les charbonnages, bénéficient, quel que soit le nombre de leurs années de services de la fourniture complète de charbon, soit 3.400 kg par an, alors qu'auparavant, ces pensionnés ne pouvaient prétendre, sur la base de 3.400 kg, qu'à une quantité de charbon proportionnelle au nombre de leurs années de services.

— dernier alinéa de la page 23 (doc. 200 de 1953-1954 de la Chambre) à modifier comme suit :

Le tableau ci-dessous donnera un aperçu des augmentations accordées aux ouvriers mineurs invalides et pensionnés, à leurs veuves ou aux orphelins, depuis 1937 à fin 1954.

	Wet van 25 Augustus 1937 — Loi du 25 août 1937	1 Juli 1954 1 ^{er} juillet 1954
a) Ouderdomspensioenen — Pensions de vieillesse :		
Ondergrond — Fond :		
Gehuwden 30 jaar — Mariés 30 ans	6.300	38.250
Gehuwden 20 jaar — Mariés 20 ans	4.200	25.500
Bovengrond — Surface :		
Gehuwden 30 jaar — Mariés 30 ans	5.100	30.870
Gehuwden 20 jaar — Mariés 20 ans	3.400	20.580
Ondergrond — Fond :		
Ongehuwden 30 jaar — Célibataires 30 ans	4.308	25.470
Ongehuwden 20 jaar — Célibataires 20 ans	3.200	16.980
Bovengrond — Surface :		
Ongehuwden 30 jaar — Célibataires 30 ans	4.008	20.610
Ongehuwden 20 jaar — Célibataires 20 ans	3.200	13.740
b) Invaliditeitspensioenen — Pensions d'invalidité.		
Ondergrond — Fond :		
Gehuwden — Mariés	min. : 3.200 max. : 6.300	38.250 (max.)

	Wet van 25 Augustus 1937 — Loi du 25 août 1937		1 ^{er} juillet 1954 — 1 Juli 1954
Bovengrond — Surface :			
Gehuwden — Mariés	min. : 3.200 max. : 5.100		30.870 (max.)
Ondergrond — Fond :			
Ongehuwden — Célibataires	min. : 3.200 max. : 4.302		25.470 (max.)
Bovengrond — Surface :			
Ongehuwden — Célibataires	min. : 3.200 max. : 4.008		20.610 (max.)
c) Mijnwerkersweduwenspensionen.		c) Pensions des veuves d'ouvriers mineurs.	
I. — Overlevingspensionen.		I. — Pensions de survie.	
Wet van 25 Augustus 1937 :		Loi du 25 août 1937 :	
1.200 fr. echtgenoot 30 dienstjaren; 840 fr. echtgenoot geen 30 dienstjaren.		1.200 fr. mari 30 ans de services; 840 fr. mari moins de 30 ans de services.	
.....			
1 Juli 1954 : Pensioen :		1 ^{er} juillet 1954 : Pension :	
van 6.720 frank voor de weduwen die minder dan 45 jaar oud zijn;		de 6.720 francs pour veuves âgées de moins de 45 ans;	
van 9.072 frank voor de weduwen van 45 tot 54 jaar;		de 9.072 francs pour veuves âgées de 45 à 54 ans;	
van 12.780 frank voor de weduwen van 55 tot 59 jaar;		de 12.780 francs pour veuves âgées de 55 à 59 ans;	
van 15.444 frank voor de weduwen van 60 jaar en ouder.		de 15.444 francs pour veuves âgées de 60 ans et plus.	
II. — Ouderdomspensionen :		II. — Pensions de vieillesse.	
Wet van 25 Augustus 1937 :		Loi du 25 août 1937 :	
3.000 frank echtgenoot 30 dienstjaren;		3.000 francs mari 30 ans de services;	
2.100 frank echtgenoot minder dan 30 dienstjaren.		2.100 francs mari moins de 30 ans de services.	
Sedert 1 Februari 1945, 50 % van het ouderdomspensioen dat aan de echtgenoot toegekend werd of kon toegekend worden.		Depuis le 1 ^{er} février 1945, 50 % de la pension de vieillesse attribuée ou attribuable au mari.	
d) Wezentoelagen.		d) Allocations pour orphelins.	

Jaarlijkse toelage	Wet van 25 Augustus 1937 — Loi du 25 août 1937	1 Maart 1947 — 1 ^{er} mars 1947	1 Mei 1951 — 1 ^{er} mai 1951	Allocation annuelle
.....	630			
	720			
	810			
	900			
	720			

Jaarlijks bedrag van de uitkeringen aan de gerechtigden op de voordelen van de besluitwet van 25 Februari 1947.

Montant annuel des prestations servies aux bénéficiaires de l'arrêté-loi du 25 février 1947.

1953	2.796.979.727	—	1.645.021.732	—
1954 (raming) — (estimation)	2.965.000.000	—	1.740.500.000	—

Tabel bladzijde 28 van stuk 200 van 1953-1954 (Kamer) aan te vullen als volgt :

Tableau page 28 du doc. n° 200 de 1953-1954 (Chambre) à compléter comme suit :

	1953			1954		
	Aantal pensioenen — Nombre de pensions	Werkelijke uitgaven — Dépenses réelles	Tussenkost der categorieën van gerechtigden — Intervention des catégories bénéficiaires	Aantal pensioenen — Nombre de pensions	Werkelijke uitgaven — Dépenses réelles	Tussenkost der categorieën van gerechtigden — Intervention des catégories bénéficiaires
Pensioenen van maatschappelijke voorzorg — Pensions de prévoyance sociale	—	—	—	471.927	1.945.000.000(2)	5.480.200.000(2)
Mijnwerkerspensioenen — Pensions des ouvriers mineurs	107.830	1.645.021.732	1.151.957.997	110.000	1.740.500.000(2)	1.224.500.000(2)

5°) Coëfficiënt van verhoging tussen de huidige bedragen en de vooroorlogse bedragen (refertejaar 1939 = 100) :

Ouderdomspensioenen :

a) verplicht verzekerden :

gezin : indexcijfer 875;

alleenstaande : indexcijfer 890;

weduwen : de toekenningsvoorwaarden zijn niet dezelfde. Het indexcijfer kan bijgevolg niet representatief zijn.

b) vrij verzekerden :

gezin : indexcijfer 562;

alleenstaande : indexcijfer 571;

weduwen : indexcijfer 355.

Mijnwerkerspensioenen.

De grondige wijzigingen welke in het speciaal stelsel der mijnwerkerspensioenen werden aangebracht ontnemen elke praktische waarde aan de vergelijking van de huidige bedragen der uitkeringen met de vooroorlogse bedragen.

5°) Coefficient d'augmentation entre les taux actuels et les taux existant avant guerre (année de référence 1939 = 100) :

Pensions de vieillesse :

a) assurés obligatoires :

ménage : indice 875;

isolé : indice 890;

veuves : les conditions d'octroi ne sont pas identiques. Dès lors l'indice ne peut être représentatif.

b) assurés libres :

ménage : indice 562;

isolé : indice 571;

veuves : indice 355.

Pensions des ouvriers mineurs.

Les profondes modifications apportées au régime spécial de retraite des ouvriers mineurs, enlèvent toute valeur pratique à la comparaison des taux actuels des prestations et des taux d'avant-guerre.

Wij hebben er aan gehouden zo mogelijk inlichtingen te verschaffen, ook over de evolutie sedert 1939 der pensioenen, invaliditeits-, weduwen- en wezenvergoedingen om het Parlement een trouw beeld van de huidige toestand te geven.

Wij zullen dit verslag niet verlengen met een uitvoerig commentaar dat stellig beter op zijn plaats is bij het openbaar debat.

Wij kunnen nu reeds vaststellen dat onder de verschillende categorieën pensioenen, invaliditeits-, weduwen- en wezensteun op 1939 niet gelijk waren en er eerder sprake was van fragmentarische en differentiële vergoedingen waarvoor moeilijk gewettigde redenen kunnen aangewend worden. Daarenboven moeten wij in acht nemen : dat ook tot in 1939 er weinig of geen coördinatie was in deze zeer hybride wetgeving; en dat op sociaal en vaderlands gebied inzake vergoedingen aan gepensioneerden, invaliden, weduwen en wezen van alle slag, een groot werk van coördinatie, nivellering en perequatie nog te verrichten valt om tot een sociaal rechtvaardiger wetgeving te komen.

Vooral op stuk van weduwenvergoeding is er in die richting nog veel goed te maken.

In de regeringsverklaringen vinden wij de erkenning van deze noodzaak. In zake hervorming der pensioenen voor de staatsagenten en die der parastatalen meent de Regering terecht dat de hervorming om parlementair verwerkt te worden nog twee tot drie jaar kan in beslag nemen; daarom ging ze in op de vraag naar perekwatie en kent deze reeds toe bij de begroting van 1955.

In 1902 reeds wees minister Beernaert op de noodzaak deze hervorming door te voeren. In 1939 kwamen de heren François en Basyn klaar met hun opdracht, een verslag op te maken en voorstellen te doen voor deze hervorming (Koninklijk besluit van 31 Maart 1938). Maar, een punt van het programma van hun studie legde hun de taak op « te beletten dat de lasten, voortvloeiende uit pensioenen, renten en toelagen nooit redelijke begrotingsgrenzen te overschrijden ». Deze opdracht was restrictief. Ze wekte argwaan en tegenstand op bij de gepensioneerden en ook van allen die nog in actieve dienst waren. Wij vinden sporen van het verslag van de heren François en Basyn in de voorstellen uitgewerkt door de Gemengde Commissie en ook in het regeringsontwerp 159 dat daarop volgde.

Het advies van de Interdepartementale Raad van Syndicaal Advies was ongunstig voor het ontwerp 159; terwijl in het Advies van de Raad van State op dit ontwerp vooral de nadruk gelegd werd op de juridische tekortkomingen ervan.

Het is dus begrijpelijk dat de huidige Regering tijd vraagt voor een eigen ontwerp van hervorming zowel voor de pensioenen van de staatsdiensten als van de parastatalen. Overigens de begrippen waarop het verslag van de heren François en Basyn zich steunden zijn al lang voorbijgestreefd door een meer geëvolueerd sociaal gevoel. Nu geldt de leus : pensioen voor elkeen.

Wij hebben alle eerbied voor het werk der heren François en Basyn die het programma van hun opdracht volgden; maar, geen enkele regering welke de verworven rechten wil eerbiedigen en deze ook voor de komende generaties wil behouden kan hun stellingen volledig overnemen zonder zelf streng veroordeeld te worden.

In 1950 wees de heer Coppé er op dat de begroting van Pensioenen de belangrijkste was van de begrotingen met haar bedrag van 9 milliard tegenover de toenmalige begroting van Landsverdediging, welke toen slechts 5,7 milliard bedroeg. De huidige begroting van Pensioenen bedraagt nu 10,981 milliard. Sedert 1950 is de begroting der Pen-

Nous avons tenu à vous fournir également des renseignements au sujet de l'évolution des pensions et des allocations d'invalidité de veuve et d'orphelins depuis 1939, afin que le Parlement puisse exactement se rendre compte de la situation actuelle.

Il est inutile de charger le présent rapport par un commentaire détaillé, qui trouvera normalement place dans la discussion publique.

Toutefois, nous pouvons constater, dès à présent, que par rapport à 1939, les différentes catégories de pensions et d'allocations d'invalidité, de veuve et d'orphelins n'ont pas été augmentées de manière uniforme, mais qu'il y eut des adaptations fragmentaires et différentielles, qu'on peut difficilement justifier. En outre, il y a lieu d'observer que jusqu'à 1939, cette législation, très hybride, manquait de coordination. Dans le domaine social et patriotique, la réalisation d'une législation sociale équitable exigera encore un énorme travail de coordination, de nivellement et de péréquation en ce qui concerne les interventions en faveur des pensionnés, des invalides, des veuves et des orphelins.

Il reste beaucoup à faire en ce qui concerne les allocations de veuve surtout.

Les déclarations gouvernementales ont reconnu cette nécessité. Quant à la réforme du régime des pensions des agents des services publics et des parastataux, le Gouvernement estime, à juste titre, qu'il faudra encore deux à trois ans avant de la voir aboutir sur le plan parlementaire; c'est pourquoi il a marqué son accord avec la péréquation, déjà prévue pour l'exercice 1955.

Déjà en 1902, M. le Ministre Beernaert avait admis la nécessité de cette réforme. En 1939, en conclusion de la mission dont ils avaient été chargés, MM. François et Basyn ont présenté un rapport et des propositions en vue de la réalisation de cette réforme (arrêté royal du 31 mars 1938). Mais un des points du programme de leur mission stipulait qu'ils devaient : « empêcher que les charges qu'entraînaient les pensions, rentes et allocations ne dépassent jamais des limites budgétaires raisonnables ». Leur mission était donc restrictive. C'est ce qui éveilla les soupçons et l'opposition des pensionnés et de tous ceux qui étaient encore en activité de service. Nous retrouvons des traces du rapport de MM. François et Basyn dans les propositions élaborées par la Commission mixte ainsi que dans le projet gouvernemental n° 159 qui suivit.

L'avis du Conseil interdépartemental de consultation syndicale sur le projet n° 159 était défavorable; quant au Conseil d'Etat, il souligna dans son avis surtout les lacunes juridiques du projet.

On comprend, dès lors, que le Gouvernement actuel demande un délai pour préparer son propre projet de réforme, tant en ce qui concerne la pension des agents des services publics que celle des parastataux. D'ailleurs, les principes sur lesquels est basé le rapport de MM. François et Basyn sont dépassés depuis longtemps par des conceptions sociales plus évoluées. A présent, la devise est : à chacun sa pension.

Le travail accompli par MM. François et Basyn, qui se sont conformés au programme de leur mission, mérite tout notre respect. Mais aucun Gouvernement, désireux de sauvegarder les droits acquis et de respecter les droits des générations futures, ne pourra reprendre intégralement leurs propositions sans être sévèrement jugé.

En 1950, M. Coppé a souligné que le budget des pensions était le plus important de tous, puisqu'il s'élevait à 9 milliards, alors qu'à cette époque, celui de la Défense nationale n'était que de 5,7 milliards. Le budget actuel des pensions atteint 10,981 milliards. Depuis 1950, les crédits prévus aux budgets ordinaire et extraordinaire

sioenen, de gewone- en buitengewone samen, boven de 24 milliard en drukt zeer zwaar op 's lands financiële toestand en op de mogelijkheden voor een bredere en totaal rechtvaardige politiek inzake pensioenen, invaliditeiten en andere sociale vergoedingen.

De begroting van Pensioenen zal onvermijdelijk nog aan belang en aan bedrag toenemen, gezien er een algemene drang is steeds meerdere sociale categorieën het recht op pensioen toe te kennen.

Het ware dus sociaal verkeerd om, naarmate het aantal gepensioneerden toeneemt, het algemeen volume van de daartoe nodige credieten slechts maar te handhaven en daardoor het inkomen van de gepensioneerden individueel te drukken of niet verder aan te passen aan de index.

Al te lang hebben de gepensioneerden, zowel vóór als ná de laatste oorlog, de gevolgen van een fabelachtige kostelijke herbewapening bijna alléén ondergaan, terwijl die veel nog in het productieproces, hun lonen aan de index van de levensduurte zagen koppelen, sedert 1948.

Tenslotte nog een vaststelling die wij met allerlei bewijsoveringen kunnen wettigen.

Het werk van coördinatie, nivellering en heromwerking en aanpassing van de talrijke statuten en vergoedingen van allen die afhangen van de begroting van Pensioenen zal slechts met kans op welslagen en spoedige verwezenlijking kunnen voltrokken worden niet alleen op grond van een grondige studie die geen enkele categorie uitsluit, maar vooral als één departement en één minister er mede zal worden.

Wij zien bezwaarlijk in dat het departement van Financiën, dat reeds overbelast is, daar nuttig en efficient hervormingswerk kan bij verrichten. Het nabije verleden heeft dat bewezen.

Dat is de mening van Uw verslaggever, mening die door velen, in en buiten het Parlement, gedeeld wordt.

De berekening van de bedragen der oorlogspensioenen (invaliden, weduwen, wezen en ascendenten) was tot vóór enkele tijd afhankelijk van verschillende gegevens welke voortspruiten uit verschillende sinds 1926 uitgevaardigde wetten. Het was een hoofdbrekend werk waarin alleen experts hun weg konden vinden.

Een koninklijk besluit van 15 Mei 1954 heeft die bedragen op één enkele som vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van de wet van 16 Maart 1954, waarvan het hoofddoel bestond in het vaststellen van de mobiliteit van de militaire pensioenen, de vergoedingspensioenen en de pensioenen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog. Het is op het enige bedrag, aldus eens voor altijd vastgesteld, dat de bij die wet bepaalde mobiliteit zal worden toegepast.

Het koninklijk besluit van 15 Mei 1954 is verschenen in het *Staatsblad* van 18 Juni 1954. Het bevat, in bijlage, 18 tabellen welke het huidig juist bedrag bepalen :

I. — Van de invaliditeitspensioenen van de oorlog 1914-1918, voor de invaliditeiten opgedaan aan het front of in krijgsgevangenschap bij de vijand (wet van 21 Juli 1930);

II. — Van de invaliditeitspensioenen van de oorlog 1914-1918, niet verhoogd overeenkomstig de wet van 21 Juli 1930, en van de invaliditeitspensioenen in vredestand;

III. — Van de verminderde pensioenen verleend voor invaliditeiten die niet te wijten zijn aan het feit van de dienst en die hun oorsprong vinden gedurende de oorlog 1914-1918;

IV. — Van de verminderde pensioenen, voor de invaliditeiten ontstaan in dezelfde omstandigheden in vredestand, vóór 25 Augustus 1939;

V. — Van de eenvoudige pensioenen der grootinvaliden van de oorlog 1914-1918, die de voordelen van de wet van Mei 1929 genieten;

pour les pensions ont dépassé 24 milliards et ils grèvent très lourdement les finances du pays et les possibilités de poursuivre une politique plus généreuse et plus équitable en matière de pensions et d'allocations d'invalidité, de veuve et d'orphelins.

D'ailleurs, le budget des pensions augmentera encore en volume et en importance, étant donné la tendance générale d'étendre le régime des pensions à de nouvelles catégories sociales.

Du point de vue social, il serait erroné, alors que le nombre des bénéficiaires augmente sans cesse, de maintenir au même niveau le volume général des crédits nécessaires, ce qui aurait pour effet de réduire le revenu individuel des pensionnés ou de le décrocher de l'index.

Trop longtemps, les pensionnés ont été, tant avant qu'après la dernière guerre, presque seuls à supporter les conséquences des dépenses astronomiques pour le réarmement, alors que depuis 1948, ceux qui sont toujours en activité, ont vu leurs salaires rattachés à l'indice du coût de la vie.

Une dernière constatation encore que nous pouvons étayer de multiples arguments.

Pour faire aboutir rapidement le travail de coordination, de nivellement, de réforme et d'adaptation des nombreux statuts et allocations accordés à ceux qui émargent au budget des pensions, un examen approfondi, n'excluant aucune catégorie, ne suffira pas; il faudra surtout en charger un seul Département et un seul Ministre.

Nous ne voyons pas comment le Ministère des Finances, déjà surchargé, pourrait réaliser ce travail de réforme utile et efficace. Le proche passé l'a prouvé.

Voilà l'opinion de votre rapporteur et nombreux sont ceux, tant au Parlement qu'au dehors, qui la partagent.

Le calcul des taux des pensions de guerre (invalides, veuves, orphelins et ascendants) était, jusqu'il y a peu de temps, fonction de divers éléments qui résultaient de plusieurs lois prises depuis 1926. C'était un casse-tête où, seuls, les spécialistes pouvaient se retrouver.

Un arrêté royal du 15 mai 1954 a fixé ces taux en une somme unique conformément aux dispositions de la loi du 16 mars 1954, dont l'objet essentiel était d'établir la mobilité des pensions militaires, des pensions de réparation et des pensions des victimes civiles de la guerre. C'est sur la somme unique ainsi fixée une fois pour toutes, que s'établira la mobilité prévue par cette loi.

L'arrêté royal du 15 mai 1954 a été publié au *Moniteur* du 18 juin 1954. Il comporte en annexe 18 tableaux indiquant le taux exact actuel :

I. — Des pensions d'invalidité de la guerre de 1914-1918 pour les invalidités contractées au front ou en captivité chez l'ennemi (loi du 21 juillet 1930);

II. — Des pensions d'invalidité de la guerre de 1914-1918 non majorées conformément à la loi du 21 juillet 1930 et des pensions d'invalidité du temps de paix;

III. — Des pensions réduites accordées pour des invalidités qui ne sont pas dues au fait du service et qui trouvent leur origine pendant la guerre de 1914-1918;

IV. — Des pensions réduites, pour des invalidités contractées dans les mêmes conditions en temps de paix, avant le 25 août 1939;

V. — Des pensions simples des grands invalides de la guerre de 1914-1918, bénéficiaires des avantages prévus par la loi du 13 mai 1929;

VI. — Van de vergoedingen aan de geamputeerden van de oorlog 1914-1918 en van vrede-tijd;

VII. — Van de vergoedingen wegens hulp van een derde persoon, aan de groot-invaliden vermeld sub V en van de gestabiliseerde vergoedingen bepaald bij de wet van 13 Mei 1929;

VIII. — Van de vergoedingen wegens hulp van een derde persoon aan de invaliden van de oorlog 1914-1918 en van vrede-tijd;

IX. — Van de pensioensverhogingen wegens kinderen van de invaliden van de oorlog 1914-1918 en van vrede-tijd en van de pensioensverhogingen wegens kinderen van de groot-invaliden die het voordeel van de wet van 13 Mei 1929 genieten;

X. — Van de pensioenen aan de weduwen en de wezen van de oorlog 1914-1918;

XI. — Van de pensioenen aan de weduwen en de wezen van de invaliden van de oorlog 1914-1918;

XII. — Van de militaire pensioenen aan de weduwen en de wezen van vrede-tijd;

XIII. — Van de verminderde pensioenen aan de weduwen vermeld sub X, XI en XII;

XIV. — Van de invaliditeitspensioenen van de oorlog 1940-1945 en van vrede-tijd (na 26 Augustus 1947);

XV. — Van de vergoedingen aan de geamputeerden en de verminkten van de oorlog 1940-1945 en van vrede-tijd (na 26 Augustus 1947);

XVI. — Van de bijzondere vergoedingen wegens hulp van een derde persoon aan de gepensioneerden vermeld sub XIV;

XVII. — Van de pensioenen aan de weduwen en de wezen van de oorlog 1914-1918 en van vrede-tijd (na 26 Augustus 1947);

XVIII. — Van de pensioenen aan de ascendenten van de oorlog 1940-1945 en van vrede-tijd (na 26 Augustus 1947).

* * *

Voor de invaliden beneden 100 % volstaat het de tabel te raadplegen betreffende de invaliditeitspensioenen van de oorlog 1914-1918 (of van 1940-1945) om, volgens het invaliditeitspercentage (en volgens de graad voor wat betreft de oorlog 1914-1918), de werkelijke som te bekomen die aan de betrokkene verschuldigd is.

Hetzelfde geldt voor de weduwen, wezen en ascendenten, volgens de categorie waartoe zij behoren.

Voor de groot-invaliden doet de toestand zich een weinig ingewikkelder voor in deze zin dat men dient op te tellen :

1°) het bedrag van het pensioen, volgens de erkende invaliditeitsgraad (zie tabel V) (1);

2°) de verhogingen welke kunnen verschillen volgens de aard van de invaliditeit (amputatie, internering, verlamming, blindheid, enz...) — (tabellen VI en VII) (1);

3°) in voorkomend geval, de vergoeding wegens hulp van een derde persoon waarvan de vergoeding zich uitstrekt over een schaal die 140 varianten bevat, zoals aangeduid in tabel VII (1).

Voor de oorlog 1940-1945 volstaat het de cijfers van de tabellen XIV, XV en XVI op te stellen (1).

De gevallen van de groot-invaliden zijn bijna alle van elkaar verschillend en het is niet mogelijk, zonder tot zulke optellingen over te gaan, de bedragen van hun pensioenen, die tot in het oneindige verschillen, vast te stellen.

Dit is trouwens maar een klein bezwaar vermits de groot-invaliden van de twee oorlogen slechts ongeveer 2.000 in

(1) Deze tabellen werden opgenomen als bijlage tot het koninklijk besluit van 15 Mei 1954 (*Belgisch Staatsblad* van 18 Juni 1954).

VI. — Des indemnités aux amputés de la guerre 1914-1918 et du temps de paix;

VII. — Des indemnités pour aide d'une tierce personne, aux grands invalides prévus au V et des indemnités stabilisées prévues par la loi du 13 mai 1929;

VIII. — Des indemnités pour l'aide d'une tierce personne aux invalides de la guerre de 1914-1918 et du temps de paix;

IX. — Des majorations de pension pour enfants des invalides de la guerre de 1914-1918 et du temps de paix et des majorations de pension pour enfants des grands invalides, bénéficiaires de la loi du 13 mai 1929;

X. — Des pensions aux veuves et orphelins, de la guerre de 1914-1918;

XI. — Des pensions aux veuves et orphelins d'invalides de la guerre de 1914-1918.

XII. — Des pensions militaires aux veuves et orphelins du temps de paix;

XIII. — Des pensions réduites aux veuves reprises sous X, XI et XII;

XIV. — Des pensions d'invalidité de la guerre de 1940-1945 et du temps de paix (après le 26 août 1947);

XV. — Des indemnités aux amputés et mutilés de la guerre de 1940-1945 et du temps de paix (après le 26 août 1947);

XVI. — Des indemnités spéciales pour l'aide d'une tierce personne aux pensionnés repris sous XIV;

XVII. — Des pensions aux veuves et orphelins de la guerre de 1914-1918 et du temps de paix (après le 26 août 1947);

XVIII. — Des pensions aux ascendants de la guerre de 1940-1945 et du temps de paix (après le 26 août 1947).

* * *

Pour les invalides en dessous de 100 % il suffit de se référer au tableau relatif aux pensions d'invalidité de la guerre de 1914-1918 (ou de 1940-1945) pour obtenir selon le degré d'invalidité (et le grade pour la guerre de 1914-1918) la somme réellement due à l'intéressé.

Il en est de même pour les veuves, orphelins et ascendants, selon la catégorie à laquelle ils appartiennent.

Pour les grands invalides, la situation se présente d'une façon un peu plus compliquée en ce sens qu'il convient d'additionner :

1°) le taux de la pension, selon le degré d'invalidité reconnu (voir tableau V) (1);

2°) les majorations qui peuvent différer selon la nature de l'invalidité (amputation, internement, paralysie, cécité, etc...) (tableaux VI et VII) (1);

3°) éventuellement l'indemnité pour l'aide de tierce personne dont les taux comptent 140 variantes, ainsi que l'indique le tableau VII (1).

Pour la guerre de 1940-1945, il suffit d'additionner les chiffres des tableaux XIV, XV et XVI (1).

Les cas des grands invalides sont presque tous différents, et ils n'est pas possible sans se livrer à de pareilles additions, d'établir les taux de leurs pensions qui varient à l'infini.

Cela ne présente qu'un inconvénient mineur puisque les grands invalides des deux guerres ne sont qu'au nom-

(1) Ces tableaux ont été publiés en annexe de l'arrêté royal du 15 mai 1954 (*Moniteur belge* du 18 juin 1954).

getal zijn op een totaal van 110.000 invaliden. Dit bezwaar wordt bovendien gecompenseerd door het feit dat deze handelwijze, voorzien bij de desbetreffende wet, hoofdzakelijk ten doel heeft het aan elke groot-invalide toe te kennen herstel in verhouding te brengen met de werkelijke schade die hij ingevolge zijn invaliditeit ondergaat.

De Besprekingen in de Commissie.

De Commissie heeft twee zittingen gewijd aan de bespreking van de Begroting der Pensioenen.

Een commissaris merkt op dat de Regering de hervorming van het pensioenstelsel der agenten in overheidsdienst aankondigt en voor 1955 daarvoor een crediet van 450 miljoen heeft ingeschreven (bijz. art 103). Volgens dit lid moest de Regering de afstand bestaande tussen de pensioenen van de private en die van de openbare sector verminderen.

Het ouderdomspensioen moet bestaanszekerheid bieden. De gepensioneerden moeten hun levenswijze kunnen voortzetten.

Dezelfde commissaris wijst er op dat weldra, wanneer de pensioenen van de oude spoorwegagenten erbij begrepen zullen zijn, de begroting van Pensioenen 15 milliard zal bedragen. De regering moet maatregelen voorzien om dergelijke begroting te financieren (1).

De Minister vraagt de begroting aan te nemen zoals zij door de Regering wordt voorgesteld. Indien hij bijkomende uitgaven aanneemt zal de Begroting niet meer in evenwicht zijn. De in de begroting voorziene verhogingen dekken de kosten der wetsontwerpen welke door de Regering ter zake worden voorbereid.

De Minister vraagt dat de auteurs van voorstellen welke strekken tot de verhoging der uitgaven terzelfdertijd de bronnen ter financiering ervan dienen aan te duiden.

Hij vraagt ten slotte het debat te verdagen. Toch gaat de bespreking verder.

Een commissaris vraagt of de regering niet het inzicht heeft het vraagstuk der Pensioenen in zijn geheel te behandelen en of zij de misbruiken niet zal bestrijden.

Het is niet aannemelijk dat onderwijzers op 50 jarige leeftijd de armen kruisen, zegt hetzelfde lid. Hij vervolgt: gezien de regering een hervorming van het pensioenstelsel voor zelfstandigen aankondigt, moet zij die hervorming onmiddellijk doen om elke onzekerheid weg te nemen. Dezelfde commissaris wijst er op dat de advocaten onder meer op dit ogenblik voor verschillende pensioenen betalen. Een ander lid dringt aan op een inleidende algemene uiteenzetting vanwege de Minister voor alle posten der begroting en vraagt daarvoor de verdaging der bespreking. Hij dringt verder in de bespreking nog aan opdat hij in de mogelijkheid zou gesteld worden zijn oordeel te vormen nadat de regering voor alle posten haar standpunt heeft uiteengezet.

Deze vraag tot verdaging wordt nog door een ander lid gesteund gezien de belangrijkheid der begroting.

De bespreking gaat inmiddels toch wat door om nog verschillende leden aan het woord te laten.

Daarop geeft een commissaris lezing van artikel 103 (Pensioenen van burgerlijke agenten, van militaire en geestelijken) en van de uitleg bij dit artikel gevoegd. Hij stelt vast dat het gaat om een som van 450 miljoen en vraagt op zijn beurt een brede discussie en meerdere uitleg over de inzichten van de Minister.

(1) Voetnota van de Verslaggever: De pensioenen van de agenten van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen volgen wel de schommelingen van de pensioenen der Staatsagenten, maar komen niet vóór op de Staatsbegroting voor Pensioenen.

bre de 2.000 environ sur 110.000. Cet inconvénient est d'ailleurs balancé par le fait que cette façon de faire, prévue par la loi sur la matière, tend essentiellement à proportionner la réparation à accorder à chaque grand invalide au dommage réel qu'il subit du chef de son invalidité.

L'examen en Commission.

La Commission a consacré deux réunions à l'examen du budget des Pensions.

Un commissaire a fait observer que le Gouvernement avait annoncé la réforme du régime des pensions des agents des services publics et qu'il avait, pour 1955, inscrit à cet effet un crédit de 450 millions (à l'article 103). Ce commissaire estime que le Gouvernement devrait réduire l'écart existant entre les pensions du secteur privé et celles du secteur public.

La pension de vieillesse doit assurer des moyens d'existence. Les pensionnés doivent pouvoir continuer leur mode de vie.

En outre, dit ce même commissaire, le budget des pensions atteindra prochainement 15 milliards lorsqu'il comprendra également les pensions des anciens agents des chemins de fer. Le Gouvernement doit envisager les mesures en vue de financer un tel budget (1).

M. le Ministre demande que l'on adopte le budget tel qu'il a été établi par le Gouvernement. S'il acceptait des dépenses supplémentaires, l'équilibre du budget ne serait plus assuré. Les majorations prévues au budget couvrent les frais résultant des projets de loi que le Gouvernement élabore en ce domaine.

M. le Ministre demande que les auteurs de propositions tendant à augmenter les dépenses, indiquent en même temps les moyens d'en assurer le financement.

Il demande enfin d'ajourner le débat. La discussion se poursuit cependant.

Un commissaire demande si le Gouvernement n'a pas l'intention d'envisager le problème des pensions dans son ensemble et s'il combattrait les abus.

Il est inadmissible, dit-il, que certains instituteurs se croisent les bras à l'âge de 50 ans. Puisque le Gouvernement, poursuit-il, a annoncé une réforme du régime des pensions en faveur des travailleurs indépendants, il doit procéder immédiatement à cette réforme afin d'écarter toute incertitude à ce sujet. Le même commissaire souligne que les avocats notamment versent, en ce moment, pour différentes pensions. Un membre de la Commission insiste pour que M. le Ministre fasse un exposé général préliminaire pour tous les articles du budget. Il insiste au cours de la discussion parce qu'il désire se faire une opinion après que le Gouvernement aura exposé son point de vue concernant chacun des articles.

Cette demande d'ajournement est appuyée par un autre membre de la Commission, étant donnée l'importance du budget.

Toutefois la discussion se poursuit, afin de permettre encore à plusieurs membres de prendre la parole.

Ensuite un commissaire donne lecture de l'article 103 (pensions des agents civils, pensions militaires et ecclésiastiques) ainsi que de la justification de cet article. Il constate qu'il s'agit, en l'occurrence, d'un crédit de 450 millions et il réclame, à son tour, un large débat ainsi que des précisions au sujet des intentions de M. le Ministre.

(1) Note du Rapporteur: Les pensions servies aux agents de la Société Nationale des Chemins de Fer Belges suivent, il est vrai, les fluctuations des pensions des agents de l'Etat mais elles ne figurent pas au budget des Pensions.

Heel het pensioenstelsel moet herzien worden in het algemeen belang en in dat van de belanghebbenden van heden en van morgen.

De Regering stelde een positieve daad. Er is een Commissie der Pensioenen voor de Agenten in Overheidsdienst, die haar advies gaf. De diensten van het Departement van Financiën maken een voorstel op dat zich richt naar de adviezen dezer commissie. Daarenboven voorziet de regering verschillende ontwerpen van het Pensioen van de privaat sector.

Een ander commissaris komt tussen, die aanstipt dat de Regering een wetsontwerp voor Hervorming der Pensioenen heeft aangekondigd. De vorige regering heeft er een ingediend. Na de publieke sector (staatspensioenen) moet er gedacht worden aan de hervorming in andere sectoren zoals spoorweg en parastatalen.

Dezelfde commissaris stipt aan dat op alle banken aangedrongen wordt opdat de Minister een algemene toelichting zou geven van zijn pensioenpolitiek; die leden hebben allen gelijk door op verdaging aan te dringen. De regering moet een geheel van maatregelen in dat domein voorzien.

De Minister verklaart zich akkoord met de verdaging en zal op volgende bijeenkomst ter voorlichting der Commissie voorafgaandelijk een uiteenzetting houden.

Op de tweede zitting geeft de heer Minister een toelichting waarmee wij de bijzonderste gegevens, in een nota samengebracht ter documentatie, hier overnemen :

Uiteenzetting van de Minister :

- I. — De cijfers;
- II. — De problemen.

I. — De cijfers (1).

De Begroting van Pensioenen voor 1955 bedraagt 142 miljoen frank meer dan de begroting voor 1954.

Het totaal bedrag is 10.981 miljoen, zegge 13 % van de globale gewone begroting. Dit percentage evolueerde als volgt :

1939	21 %
1949	12 %
1953	14 %
1954	13 %

Vergeleken bij de vooroorlogse bedragen, staan de pensioenkredieten thans op coëfficiënt 4,3 (2.522 miljoen in 1939; bijna 11 miljard in 1955).

Zoals gewoonlijk is de Begroting van Pensioenen in 4 delen onderverdeeld :

- 1) Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen;
- 2) Oorlogspensioenen;
- 3) Ouderdomspensioenen;
- 4) Diverse pensioenen en uitkeringen.

I. — *Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen* : verhoogd met 550,8 miljoen.

1955	1954
3.919,5 miljoen	3.368,7 miljoen

Deze verhoging is te wijten :

1° — aan de inschrijving van een krediet van 450 miljoen met het oog op de perekwatie van de rustpensioenen voor het Rijkspersoneel (de overlevingspensioenen zijn in de Begroting voor Orde opgenomen);

(1) Deze argumentatie, welke tevens in de ontleding van de begroting terug te vinden is, vervolledigt de documentatie omtrent het vraagstuk der Pensioenen.

Le régime des pensions doit être revu dans son ensemble dans l'intérêt général et dans l'intérêt des bénéficiaires actuels et futurs.

Le Gouvernement a posé un acte positif. Il existe une Commission pour la réforme des pensions des agents des services publics et elle a donné son avis. Les services du Département des Finances préparent un projet basé sur les avis de cette Commission. En outre, le Gouvernement prévoit plusieurs projets de pension en faveur du secteur privé.

Un autre commissaire signale que le Gouvernement a annoncé un projet de réforme des pensions. Le Gouvernement précédent en a déposé un. Après le secteur public (pensions à charge de l'État), il faudra songer à réformer d'autres secteurs, notamment celui des Chemins de fer et des Parastataux.

Le même commissaire fait observer que sur tous les bancs on insiste pour que M. le Ministre fasse un exposé général de sa politique en matière de pensions; tous ces membres ont raison de réclamer l'ajournement. Le Gouvernement doit prévoir un ensemble de mesures en ce domaine.

M. le Ministre se rallie à la proposition d'ajournement. Il déclare qu'à une réunion suivante, il fera un exposé préalable afin d'éclairer la Commission.

Au cours de la seconde réunion, M. le Ministre fait un exposé dont, à titre documentaire, nous reproduisons sous forme de note, les éléments essentiels.

Exposé de M. le Ministre :

- I. — Les chiffres.
- II. — Les problèmes.

I. — Les chiffres (1).

Le budget des pensions pour 1955 est en augmentation de 142 millions par rapport au budget de 1954.

Il s'élève au total à 10.981 millions, représentant 13 % du budget ordinaire total. Ce pourcentage a évolué comme suit :

1939	21 %
1949	12 %
1953	14 %
1954	13 %

Par rapport à l'avant-guerre, les crédits de pensions sont au coefficient 4,3 (2.522 millions en 1939; près de 11 milliards en 1955).

Le budget des pensions comprend traditionnellement 4 parties :

- 1) Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires;
- 2) Pensions de guerre;
- 3) Pensions de vieillesse;
- 4) Pensions et allocations diverses.

I. — *Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires* : elles sont en augmentation de 550,8 millions.

1955	1954
3.919,5 millions	3.368,7 millions

Cette augmentation provient :

1° — de l'inscription d'un crédit de 450 millions pour la péréquation des pensions de retraite de agents de l'État. (Les pensions de survie n'apparaissent qu'au budget pour ordre);

(1) Cette argumentation, qu'on retrouve dans l'analyse du budget, complète la documentation concernant les pensions.

2° — aan de aangroei van het aantal gepensioneerden en de stijging van het gemiddeld bedrag van hun pensioen.

II. — *Oorlogspensioenen*: vermindert met 591,1 miljoen.

Die vermindering vloeit voort uit de toepassing van een stelsel van *vaste annuïteiten*, waarop we verder terugkomen.

Zonder die nieuwe financieringswijze zou de last van de oorlogspensioenen met 354 miljoen toegenomen zijn: 71 miljoen voor de pensioenen van de oorlog van 1914-1918 en 282,5 miljoen voor de pensioenen van de oorlog 1940-1945. Die verhoging is te wijten:

1° — aan de verhoging van de pensioenbedragen ingevolge de wet van 16 Maart 1954 (verhoging met 10 % voor alle pensioenen, en met 20 % voor de weduwenpensioenen).

Deze wet was in 1954 slechts gedurende zes maanden van kracht; in 1955 doet ze haar invloed over een periode van twaalf maanden gelden.

2° — aan de toeneming van het aantal pensioenen.

III. — *Ouderdomspensioenen*: verhoogd met 155,9 miljoen, hoofdzakelijk als gevolg van de volgende maatregelen:

1° — tot beloop van 40 miljoen, voor het algemeen stelsel der ouderdomspensioenen, als gevolg van de verhoging van de jaarlijkse begrotingsdotatie ter voldoening van de wet van 29 December 1953;

2° — tot beloop van 110 miljoen, voor het stelsel « mijnwerkers », als gevolg van de verhoging van de pensioenbedragen (7,7 % naar het voorbeeld van de algemene verhoging van de ouderdomspensioenen (van 26.000 frank tot 28.000 frank). De uit die maatregel voortvloeiende last bedraagt 135 miljoen voor 1955; vermits het krediet voor 1954 om dezelfde reden met 65 miljoen werd verhoogd, is het verschil tussen 1955 en 1954 dus $135 - 65 = 70$ miljoen. Bovendien brengt de aangroei van het aantal rechthebbers een bijkomende last mede, die op 40 miljoen wordt geraamd.

IV. — In het hoofdstuk der *diverse pensioenen* bedraagt de verhoging 26 miljoen.

* * *

II. — De vraagstukken.

I. — *Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen.*

De Regering verheugt er zich over dat ze een krediet van 450 miljoen heeft kunnen uittrekken voor de preekwatie van de rust- en overlevingspensioenen van het Rijks personeel. Voor de eerste maal is een beslissende stap gedaan op de weg van een oplossing waarop men reeds lange jaren wachtte.

De leden van de Commissie voor de Financiën kennen dit vraagstuk heel goed. Thans zal er slechts op twee aspecten er van worden gewezen.

1) Met het vraagstuk van de preekwatie gaat het probleem der herziening van de grondslagen zelf van het huidige stelsel gepaard. De Minister van Pensioenen, de heer Merlot, wiens voorbeeld op dat stuk door de vorige regering werd gevolgd, had reeds getracht tegen bepaalde misbruiken in te gaan.

Persoonlijk oordeelt de Minister dat sommige cijfers, die de diensten hem hebben verstrekt in verband met het aantal vervroegde pensioenen, d.i. pensioenen, die vóór de normale leeftijd voor inruststelling worden verleend, erg bevreemdend zijn. Hij legt ze ter overweging voor:

2° — de l'accroissement du nombre des pensionnés et du taux moyen de leur pension.

II. — *Pensions de guerre*: en diminution de 591,1 millions.

Cette diminution s'explique par le recours au système d'*annuités fixes* sur laquelle on reviendra plus loin.

Sans ce nouveau système de financement, la charge des pensions de guerre est été en augmentation de 354 millions: 71 millions pour les pensions de guerre 1914-1918 et 282,5 millions pour les pensions de guerre 1940-1945. Cet accroissement résulte:

1° — de l'augmentation des taux de pension réalisée par la loi du 16 mars 1954 (majoration de 10 % pour toutes les pensions et de 20 % pour les pensions de veuve).

Cette loi n'avait eu d'effet que pendant 6 mois en 1954; pour 1955, son incidence porte sur 12 mois;

2° — de l'augmentation du nombre de pensions.

III. — *Pensions de vieillesse*: en augmentation de 155,9 millions, résultant essentiellement des mesures suivantes:

1° — à concurrence de 40 millions pour le régime général des pensions de vieillesse, de la majoration de la dotation budgétaire annuelle, en exécution de la loi du 29 décembre 1953;

2° — à concurrence de 110 millions pour le régime « ouvriers mineurs », de la majoration des taux des pensions (7,7 %), par alignement sur l'augmentation générale des pensions de vieillesse (26.000 fr. porté à 28.000 fr.). L'incidence de cette mesure est de 135 millions en 1955; comme le crédit de 1954 avait lui-même été majoré de 65 millions pour la même raison, la différence entre 1955 et 1954 est de $135 - 65 = 70$ millions. En outre, l'accroissement du nombre de bénéficiaires entraîne un supplément de charges estimé à 40 millions.

IV. — Au chapitre des *pensions diverses*, l'augmentation est de 26 millions.

* * *

II. — Les problèmes.

I. — *Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires.*

Le Gouvernement est heureux d'avoir pu inscrire un crédit de 450 millions pour la péréquation des pensions de retraite et de survie des agents de l'Etat. C'est la première fois qu'un pas décisif est accompli vers une solution attendue depuis de nombreuses années.

Ce problème est bien connu des membres de la Commission des Finances. Deux aspects seulement en seront soulignés.

1) Le problème de la péréquation se double d'un autre problème: celui de la revision des bases mêmes du régime actuel. Le Ministre des Pensions, M. Merlot, imité en cela par le Gouvernement précédent, avait déjà tenté de remédier à certaines pratiques abusives.

Personnellement, M. le Ministre est frappé par certains chiffres abusifs fournis par l'administration et relatifs au nombre de pensions anticipées, c'est-à-dire accordées avant l'âge normal de la mise à la retraite. Il les livre à vos méditations:

— voor de militaire pensioenen :

officieren 70 %	{	gepensionneerd vóór de leeftijd van inrúststelling, die nochtans betrekkelijk laag is :
onderofficieren		53 jaar (gemidd. voor officieren)
en soldaten ... 85 %		56 jaar voor onderofficieren en soldaten.

— voor de burgerlijke pensioenen :

52 % voor de ambtenaren (pensioenleeftijd : 65 jaar) en het onderwyzend personeel in Rijksscholen (gemiddelde leeftijd van inrúststelling : 60 jaar);

47 % van de onderwyzers zijn vóór 50 jaar gepensionneerd (onder wie een groot aantal gehuwde onderwijzeressen).

2) In de tweede plaats wijst de Minister op het financieel aspect van het probleem. De inschrijving van een krediet van 450 miljoen op de begroting, ten einde de perekwatie der thans bestaande pensioenen mogelijk te maken, betekent een grote inspanning; om dit krediet in onze begroting voor 1955 te behouden, waren wij verplicht van andere nochtans belangwekkende verwezenlijkingen af te zien. Daarenboven betreft het slechts een principieel krediet; de definitieve kosten er van zullen slechts bekend zijn wanneer wij het ontwerp, dat U zal worden voorgelegd, volledig zullen uitgewerkt hebben. Bovendien heeft dit krediet van 450 miljoen slechts betrekking op de rustpensioenen. Het « Weduwen- en Wezenfonds » zal, van zijn kant, een bijkomende last van nagenoeg 200 miljoen voor de perekwatie van de pensioenen der rechthebbenden voor zijn rekening moeten nemen. Nu heeft dit Fonds in de jongste jaren ernstige tekorten geboekt :

151 miljoen in 1950
117 » 1951
60 » 1952
90 » 1953.

Einde December beliep het samengevoegd bedrag van het tekort 711 miljoen.

In 1954 kwam er verbetering in die toestand, dank zij het overgaan van talrijke tijdelijke aangestelde personeelsleden naar de categorie der vastbenoemden, waardoor het aantal personen die een bijdrage in het Fonds storten is gestegen. Die verbetering is echter van voorbijgaande aard.

De heer Minister verklaart verder dat de toestand, afgezien van het tekort dat voortspuit uit het vroeger beheer, alleszins gezond is, omdat de ontvangsten voortvloeien uit wedden die sedert 1 Juli 1948 tweemaal werden aangepast, terwijl de uitgaven (nl. de pensioenen) nog steeds op het peil staan van de weddeschalen van vóór 1948. Wanneer de perekwatie van die pensioenen zal tot stand gekomen zijn, zullen wij blijkbaar eveneens een oplossing moeten vinden voor het probleem der ontvangsten.

* * *

Thans kan nog niet gezegd worden in welke zin de problemen die aangeroerd werden zullen worden opgelost. Over die kwesties zijn nog steeds studiën, opzoekingen en besprekingen aan de gang.

Het staat echter vast dat de gepensionneerden er nu reeds van overtuigd zijn dat tijdens de lopende parlementaire zitting in ruime mate voldoening zal worden geschonken aan hun gewettigde eisen.

— pour les pensions militaires :

officiers 70 %	{	pensionnés avant l'âge de la retraite qui est pourtant relativement bas :
s/off. et soldats 85 %		53 ans (moyenne pour officiers)
		56 ans pour s/off. et soldats.

— pour les pensions civiles :

52 % pour les fonctionnaires (âge de retraite : 65 ans) et le personnel enseignant Etat (âge moyen de la retraite : 60 ans);

47 % d'instituteurs sont pensionnés avant 50 ans (parmi ceux-ci, un grand nombre d'institutrices mariées).

2) Deuxième aspect du problème que M. le Ministre désire souligner : l'aspect financier. L'inscription du crédit de 450 millions au budget, pour permettre la péréquation des pensions existantes, représente un effort considérable; nous avons dû, pour maintenir ce crédit dans nos prévisions pour 1955, sacrifier d'autres réalisations cependant intéressantes. Et il ne s'agit encore que d'un crédit de principe; le coût définitif ne sera connu que lorsque nous aurons mis définitivement sur pied le projet qui vous sera soumis. De plus, ce crédit de 450 millions ne se rapporte qu'aux seules pensions de retraite. Le « Fonds des veuves et orphelins » devra, de son côté, supporter un supplément de charges de quelques 200 millions pour la péréquation des pensions d'ayants droit. Or, ce Fonds a connu en ces dernières années de sérieux déficits :

151 millions en 1950
117 » 1951
60 » 1952
90 » 1953.

Fin décembre 1953, le montant cumulé du déficit s'élevait à 711 millions.

Pour 1954, la situation s'est améliorée grâce au passage d'un grand nombre d'agents temporaires dans la catégorie des agents définitifs, ce qui a eu pour effet d'augmenter le nombre de personnes versant une cotisation au fonds. Mais cette amélioration est précaire.

M. le Ministre poursuit : De toute façon, et indépendamment du déficit résultant de la gestion passée, la situation n'est pas saine parce que les recettes proviennent de traitements péréqués deux fois depuis le 1er juillet 1948, tandis que les dépenses (c'est-à-dire les pensions) sont toujours au niveau des barèmes antérieurs au 1er juillet 1948. Lorsque la péréquation de ces pensions sera réalisée, il est clair qu'il faudra trouver également une solution au problème des recettes.

* * *

Il ne peut dès à présent être indiqué dans quel sens seront résolus les quelques problèmes évoqués. Ces questions font toujours l'objet d'études, de recherches, de discussions.

Mais une chose est certaine. Les pensionnés sont d'ores et déjà assurés qu'au cours de la présente session parlementaire, de larges satisfactions seront apportées à ce que leurs revendications ont de légitime.

II. — Oorlogspensioenen.

De wet van 16 Maart 1954, waarbij de oorlogspensioenen met 10 % voor de invaliden en met 20 % voor de weduwen worden verhoogd, heeft aanleiding gegeven tot bijkomende uitgaven die, in ronde cijfers, 150 miljoen in 1954 (uitwerking over 6 maanden) en 300 miljoen in 1955 (uitwerking over het gehele jaar) belopen. De vorige regering had noch kredieten noch rijksmiddelen tot financiering van die uitgave vastgesteld. Men weet hoe dit probleem door de vorige regering werd opgelost. Daar de last der oorlogspensioenen voortaan zal schommelen, hebben wij, veeleer dan een krediet vast te stellen dat van jaar tot jaar verandert volgens de werkelijke uitgaven, een vaste, onveranderlijke annuïteit vastgesteld, die door bemiddeling van een Dotatiefonds in de Rijkskas voor oorlogspensioenen zal worden gestort.

Tijdens de eerste periode zal het bedrag van de vaste annuïteit niet volstaan om de werkelijke uitgaven te bestrijden. De Rijkskas zal het ontbrekende ontfangen. Tijdens de tweede periode zal de uitgave minder moeten bedragen dan de vaste annuïteit en zal de Kas boni boeken, waarmee zij de tijdens de eerste periode aangegane leningen zal terugbetalen. Een wetsontwerp tot bekrachtiging van die maatregel zal eerlang worden voorgelegd.

Die financiering is niet nieuw. Zij bestaat sedert 1939 voor een gedeelte van de uitgaven voor oorlogspensioenen, nl. voor het peil dat de last van die pensioenen in 1939 bereikte. Na de oorlog, werd dat stelsel eveneens aangewend voor de financiering van de oorlogsschade (dotatie van 2,5 miljard aan de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade). Het komt eveneens voor inzake ouderdomspensioenen (dotatie van 1.400 miljoen).

III. — Ouderdomspensioenen.

Wanneer wij als Minister van Financiën spreken over de kredieten voor ouderdomspensioenen, dan wensen wij ons streng te beperken tot het budgetair aspect van die kwesties. De andere problemen vallen inderdaad normaal onder de bevoegdheid van de Commissie van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg, waarvan de vergaderingen worden bijgewoond door de Minister die voor het regeringsbeleid op dit gebied verantwoordelijk is.

Wat ons betreft, wijzen wij op de volgende twee financiële problemen :

1) De verhoging van de ouderdomspensioenen voor arbeiders en bedienden, die door de wet van 28 Juni 1954 ingevolge een belofte van de Regering werd tot stand gebracht, heeft niet rechtstreeks op de begroting ingewerkt. Het financieringsstelsel in die sector berust op bijdragen en een Rijksdotatie. Het financieel evenwicht er van is voor een voldoende aantal jaren verzekerd (tot in 1990).

2) Hetzelfde kan, jammer genoeg, niet worden gezegd van de voorlopige wet van 11 Maart 1954 betreffende het pensioen der zelfstandige arbeiders. De ontvangsten werden vastgesteld met het oog op uitgaven die onmogelijk kunnen bepaald worden, zelfs niet bij benadering. Bovendien gebeurt het invorderen van die ontvangsten onvermijdelijk met grote vertraging (tussenkomen van de Kassen voor Gezinsvergoedingen, enerzijds, en van de controleurs der belastingen, anderzijds). Dat verschil zal in 1955 een thesaurieprobleem doen rijzen waaraan de Minister van Financiën het hoofd zal moeten bieden.

Tot zover de inleidende uiteenzetting van de heer Minister Liebaert.

* * *

II. — Pensions de guerre.

La loi du 16 mars 1954 majorant les pensions de guerre de 10 % pour les invalides et de 20 % pour les veuves, a entraîné des dépenses supplémentaires s'élevant en chiffres ronds à 150 millions en 1954 (effet pendant 6 mois) et à 300 millions en 1955 (effet pendant toute l'année). Le Gouvernement précédent n'avait prévu ni les crédits ni les voies et moyens pour financer cette dépense. On connaît la solution apportée à ce problème par le présent Gouvernement. Etant donné que la charge des pensions de guerre doit fluctuer dans l'avenir, plutôt que de prévoir un crédit variable d'année en année, en fonction des dépenses réelles, nous avons inscrit une annuité fixe invariable qui sera versée par un Fonds de dotation à la Caisse Nationale des pensions de guerre.

Pendant la première période, le montant de l'annuité constante ne suffira pas à couvrir les dépenses réelles. La Caisse nationale empruntera à concurrence du manquant. Au cours de la seconde période, la dépense devant cette fois être inférieure au montant de l'annuité fixe, la Caisse fera des bonis à l'aide desquels elle remboursera les emprunts effectués pendant la première période. Un projet de loi consacrant cette mesure sera déposé à bref délai.

Ce système de financement n'est pas nouveau. Il existe depuis 1939 pour une partie des dépenses de pensions de guerre, à savoir la charge de ces pensions au niveau auquel elle s'établissait en 1939. Après guerre, ce système a également été adopté pour le financement des dommages de guerre (dotation de 2,5 milliards à la Caisse autonome des Dommages de guerre). On le retrouve encore en matière de pension de vieillesse (dotation de 1.400 millions).

III. — Pensions de vieillesse.

Si ma charge de Ministre des Finances m'amène à vous parler des crédits pour pensions de vieillesse, j'entends toutefois m'en tenir strictement à l'aspect budgétaire de ces questions. Les autres problèmes relèvent, en effet, plus normalement de la Commission du Ministère du Travail et de la Prévoyance sociale, aux séances de laquelle assiste le Ministre responsable de la politique gouvernementale dans ce domaine.

En ce qui me concerne, je vous signalerai les deux problèmes financiers suivants :

1) L'augmentation des pensions de vieillesse des ouvriers et employés réalisée par la loi du 28 juin 1954 en exécution d'une promesse gouvernementale, n'a pas affecté directement le budget. Le système de financement dans ce secteur est réalisé par des cotisations et une dotation d'Etat. L'équilibre financier du système reste assuré pour un nombre suffisamment grand d'années (jusque 1990).

2) On ne peut malheureusement en dire autant de la loi provisoire du 11 mars 1954 relative à la pension des travailleurs indépendants. Les recettes ont été établies en prévision de dépenses impossibles à déterminer, même de façon approximative. De plus, la rentrée de ces recettes se fait fatalement avec grand retard (intervention des Caisses pour allocations familiales pour une partie et des contrôleurs des contributions pour une autre partie). Ce décalage posera en 1955 un problème de trésorerie auquel le Ministre des Finances devra faire face.

Ici se termine l'exposé introductif de M. le Ministre Liebaert.

* * *

Het vraagstuk van de vervroegde pensioenen.

Laat uw verslaggever even ingaan op zekere opmerkingen die voortvloeien uit de aangehaalde cijfers.

Omtrent de vervroegde pensioenen voor reden van ziekte of ongevallen dient natuurlijk heel wat commentaar gemaakt.

Elke regering worstelde met het groot vraagstuk der vervroegde pensioenen maar bracht tot nogtoe de goede en menselijk aanneembare oplossing niet. — De regering moet nochtans wel gewapend zijn om langs de weg zijner Geneeskundige Commissies voldoende en betrouwbare controle uit te oefenen op de misbruikplegers.

Maar, het is ook gewaagd zomaar van misbruiken te spreken vooraleer die bewezen en aan de bevoegde parlementaire instanties ter documentatie voorgelegd zijn.

Wij kunnen in dit verslag onmogelijk zonder tastbare bewijzen stelling nemen. Cijfers zeggen niet alles. Wij dienen niet te vergeten dat velen die de gevolgen van de oorlogen ondergingen, dank zij bij de wet vastgelegde en toegekende prioriteiten in staatsdienst gekomen zijn. Dat wordt wel eens uit het oog verloren! Ook het feit dat sommige staatsdiensten niet beschikken en nog niet beschikken over lokalen welke volledig aan de gezondheidsvoorschriften voldeden is van belang voor de gezondheid en validiteit van het te werk gesteld personeel. Andere verslagen vooral over de toestand der Staatsgebouwen maken daar melding van.

Het komt er dus op aan het vraagstuk der vervroegde pensioenen en der veronderstelde misbruiken grondiger te onderzoeken vóórleer besluiten te trekken die invloed zouden hebben op het toekennen dezer pensioenen.

Elk misbruik moet opgespoord en streng bestraft worden maar het moet eerst bewezen worden! Beweringen zonder bewijzen of sancties kunnen niet gelden.

Voorzichtigheid en rechtvaardigheid zijn geboden in het algemeen belang.

Na de uiteenzetting van de Minister wordt de bespreking voortgezet.

Een commissaris doet opmerken dat inzake pensioenen de regering een inspanning doet die het milliard overtreft en dat ondanks het behoud van zware militaire lasten die ook gestegen zijn. Dezelfde commissaris merkt op dat de inspanning der regering reeds een gebrekkige uitvoering is van de beloften, bevat in de regeringsverklaring, welke de koppeling aan de index van alle pensioenen, invaliditeiten en andere sociale vergoedingen voorziet.

Toch valt nog een grote achterstand in te lopen vooral wat zekere categorieën gepensioneerde, invaliden en weduwen betreft.

Inzake weduwenvergoedingen wenst de commissaris meer coördinatie, een nivellering van de vergoeding met het recht een zekere voorsprong voor de oorlogsweduwen. Er moet gestreefd worden naar meer gelijkheid. De commissaris zet de regering aan inzake weduwenpensioenen een groot onderzoek in te stellen en dit werk van coördinatie te doen. Vooral de vergoedingen voor burgerlijke oorlogsslachtoffers en hun weduwen en wezen moeten herzien worden.

De oorlogspensioenen zijn toegenomen; dat is niet de schuld der talrijke oorlogsslachtoffers en hun rechthebbenden. Op dit gebied gelden twee principes: dat van de solidariteit en het onaanvechtbaar principe van de nationale erkentelijkheid.

De grootste inspanning tot vergoeding der oorlogsslachtoffers kon niet geleverd worden juist na de oorlog, als het land alle bronnen nodig had voor zijn economisch en sociaal herstel. Daarom verklaart hetzelfde lid zich akkoord met het verdelingstelsel over verschillende jaren door de regering nu ingevoerd, in zoverre het de belangen van de

Le problème des pensions anticipées.

Qu'il soit permis à votre rapporteur de s'arrêter un instant aux observations concernant les chiffres cités.

La question des pensions anticipées pour cause de maladie ou d'accident appelle de multiples commentaires.

Chaque gouvernement a été aux prises avec l'épineux problème des pensions anticipées, sans y apporter jusqu'à présent la solution appropriée et humainement acceptable. Toutefois, le Gouvernement est en mesure d'exercer, à l'intervention de ses Commissions médicales, un contrôle suffisant et sincère sur ceux qui commettent des abus.

Mais il est dangereux de parler d'abus avant qu'ils ne soient prouvés et soumis à titre documentaire aux autorités parlementaires compétentes.

Dans le cadre de ce rapport il nous est impossible de prendre position sans preuves tangibles. Il ne faut pas se contenter de chiffres. Nous ne devons pas oublier qu'un grand nombre de ceux qui ont subi les séquelles des guerres, sont entrés au service de l'Etat, grâce à la priorité établie et accordée par la loi. C'est une chose que l'on perd assez souvent de vue. De même, le fait que certains services de l'Etat ne disposaient et ne disposent toujours pas de locaux répondant pleinement aux exigences en matière d'hygiène, est important du point de vue de la santé et du rendement du personnel. D'autres rapports concernant l'état des bâtiments publics l'ont déjà signalé.

Il convient donc de consacrer un examen plus approfondi au problème des pensions anticipées et des abus présumés avant de tirer des conclusions qui influenceraient l'octroi de ces pensions.

Tout abus doit être déposé et sévèrement puni, mais seulement après avoir été prouvé. Les affirmations non prouvées ne peuvent être admises.

L'intérêt général exige la circonspection et l'équité.

Après l'exposé de M. le Ministre, le débat est repris.

Un commissaire fait remarquer qu'en matière de pensions, le Gouvernement a consenti un effort de plus de un milliard de francs et cela malgré le maintien de charges militaires très lourdes, également en augmentation. Il constate que l'effort fait par le Gouvernement constitue un début d'exécution des promesses contenues dans la déclaration gouvernementale, qui annonçait le rattachement à l'index de toutes les pensions, allocations d'invalidité et autres avantages sociaux.

Néanmoins, un grand retard reste à combler, surtout en ce qui concerne certaines catégories de pensionnés, d'invalides et de veuves.

En matière d'allocations de veuve, le même membre souhaite plus de coordination et de nivellement dans les allocations, tout en favorisant les veuves de guerre. Il faut réaliser plus d'égalité. Il engage le Gouvernement à organiser une grande enquête en matière de pensions de veuve et de réaliser ce travail de coordination. Il faudra surtout revoir les allocations accordées aux victimes civiles de la guerre et à leurs veuves et orphelins.

Le nombre de pensions de guerre a augmenté; les nombreuses victimes de la guerre et leurs ayants droit n'en sont pas responsables. Dans ce domaine, deux principes s'imposent: la solidarité et la reconnaissance nationale.

Au lendemain de la guerre, tout l'effort ne put être concentré sur les victimes de la guerre, le pays ayant besoin de toutes ses ressources pour sa restauration économique et sociale. C'est pourquoi, le commissaire marque son accord sur le programme échelonné sur plusieurs années que le Gouvernement instaure aujourd'hui, pour autant qu'il soit

slachtoffers dient en tevens de financiële politiek der regering inzake stabiliteit.

Hetzelfde lid feliciteert de regering met de aangekondigde perekwatie der pensioenen voor de sector openbare diensten. Die perekwatie zal weliswaar niet volledig zijn, maar de regering zal niet nalaten een politiek te voeren die uiteindelijk naar een integrale perekwatie zal leiden.

Een ander commissaris stelt vast dat de regering niets gezegd heeft over de politiek die zij zal volgen inzake pensioenen. Hij voert aan dat de Minister de wetten toepast die gestemd waren vóór de verkiezingen uitgenomen de wet op de *arbeiderspensioenen*, gewijzigd door Minister Troclet. Er is geen nieuwe wet voorzien tot verbetering van het regime. Het lid vervolgt en vindt het door de regering ingevoerd systeem van financiering van de oorlogspensioenen bij wijze van een gelijke jaarlijkse dotatie verkeerd, gezien de last dezer pensioenen degressief is.

Twee ministers waren aanwezig op het congres der Oorlogsinvaliden. De regering moet hier klare taal spreken. Is voor 1955 een wettelijke maatregel voorzien?

In zake pensioenen voor het *Staatspersoneel* wijst het lid er op dat 450 miljoen op de begroting ingeschreven werden. Op welke basis zal de toepassing gebeuren? De vorige regering voorzag een nieuwe uitgave van 600 miljoen om haar ontwerp, dat een terugslag zou gehad hebben op de sector provinciën, gemeenten, parastatalen; wat dan een nieuwe supplementaire uitgave van 600 miljoen zou te weeggebracht hebben.

Het lid interesseert zich verder aan het voorstel De Sweemer *cs.* en vraagt de verslaggever te vermelden hoeveel dit voorstel zou gekost hebben.

Welke oplossing zal gegeven worden aan het probleem der *retroactiviteit* door sommigen gevraagd aan de vorige regering. Hiervoor zou een aanpassing van meer dan 1 jaar moeten voorzien worden.

Omtrent de *pensioenen van zelfstandigen* zegt hetzelfde lid nog dat de Eerste-Minister en de Minister van Arbeid gedurende de laatste openbare vergadering de verzekering hebben gegeven dat de wet van 18 Maart 1954 zou uitgevoerd worden.

De uitvoeringsbesluiten zouden vóór 1 Juli 1954 genomen worden. Thans blijkt dat geen uitvoeringsbesluiten voorzien waren, want einde September werd aan de controleurs een circulaire gestuurd om een begin te maken met de uitvoering van deze wet. De regering is hier in gebreke gebleven. Men zal praktisch verplicht zijn de wet met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1954 toe te passen.

Er was aangekondigd geworden dat de toepassing van de wet van 11 Maart 1954 een deficit van 1 1/2 milliard zou veroorzaken. Thans blijkt, vervolgt dit lid, dat geen nieuwe credieten nodig zijn.

Het financieringsplan in de wet voorzien volstond, maar het werd overhoop geworpen door de overheveling van de pensioenen met gemengde loopbanen uit de sector van de arbeid naar deze van de wet van 11 Maart 1954. De regering is verantwoordelijk voor het deficit dat hieruit zal ontstaan en er zou een credit op de begroting moeten worden voorzien.

Het voorlopig stelsel van de wet van 11 Maart 1954 zal door een definitief vervangen worden dat in werking zal treden op 1 Januari 1955. Waarom zo overhaastig handelen? De wet van 11 Maart 1954 voorziet immers een overgangsperiode van 2 jaar.

Daarop vervolgt hetzelfde lid over de *Arbeiderspensioenen*; deze sector stelt geen financieel probleem, volgens de verklaring van de Minister. Het lid beweert dat 50 à 60.000 personen met gemengde loopbaan werden uitgeschakeld. De Minister van Arbeid heeft verklaard dat de verworven rechten zullen geëerbiedigd worden. Dit is in het financieringsplan niet voorzien. Vanwaar zal het geld komen? U voorziet slechts 450 miljoen voor de pen-

conforme aux intérêts des victimes et à la politique financière du gouvernement en ce qui concerne la stabilité.

Le même commissaire félicite le Gouvernement de la péréquation envisagée des pensions du secteur public. Sans doute, cette péréquation ne sera pas totale, mais le Gouvernement poursuivra certainement une politique qui aboutira à la péréquation intégrale.

Un commissaire déclare que le Gouvernement n'a soufflé mot de la politique qu'il entend poursuivre en matière de pensions. M. le Ministre applique les lois votées avant les élections, excepté la loi sur la *pension des ouvriers*, modifiée par M. le Ministre Troclet. Il n'est pas prévu de nouvelle loi pour améliorer le régime. En outre, le membre estime que le système instauré par le Gouvernement en vue de financer les pensions de guerre au moyen d'une dotation annuelle uniforme, est mauvais, la charge de ces pensions étant dégressive.

Deux ministres étaient présents au Congrès des invalides de guerre. Le langage du Gouvernement doit être net. Une mesure légale est-elle envisagée pour 1955?

En ce qui concerne les pensions des *agents de l'Etat*, le membre signale que 450 millions sont inscrits au budget. Sur quelle base l'application se fera-t-elle? Le Gouvernement précédent avait prévu une nouvelle dépense de 600 millions pour le financement de son projet, qui aurait eu une incidence dans les secteurs provinces, communes, parastataux; ce qui aurait entraîné une nouvelle dépense supplémentaire de 600 millions.

Ensuite, le membre, rappelant la proposition de M. De Sweemer et consorts, prie le rapporteur de dire ce que cette proposition aurait coûté.

Quelle sera la solution donnée au problème de la *retroactivité* réclamée par certains sous le Gouvernement précédent? Il faudra prévoir ici une adaptation de plus d'un an.

Au sujet de la *pension des travailleurs indépendants*, ce même membre rappelle encore que, au cours de la dernière séance publique, M. le Premier Ministre et M. le Ministre du Travail ont donné l'assurance que la loi du 18 mars 1954 sera appliquée.

Les arrêtés d'exécution seraient pris avant le 1er août 1954. Il semble maintenant que des arrêtés d'exécution n'étaient pas nécessaires, puisque, fin septembre, une circulaire a été envoyée aux contrôleurs en vue de la mise en application de la loi. Le Gouvernement a manqué à son devoir en cette matière. On sera obligé, pratiquement, d'appliquer la loi avec effet rétroactif au 1er janvier 1954.

Il avait été annoncé que l'application de la loi du 11 mars 1954 aurait entraîné un déficit de 1 1/2 milliards. Il apparaît actuellement, poursuit le même membre, qu'il ne faut pas de crédits nouveaux.

Le plan de financement prévu par la loi était suffisant, mais il a été bouleversé par le transfert du secteur du travail des pensions à carrière mixte à celui de la loi du 11 mars 1954. Le Gouvernement est responsable du déficit qui en résultera et devrait prévoir un crédit au budget.

Le régime provisoire de la loi du 11 mars 1954 sera remplacé par un régime définitif qui entrera en vigueur le 1er janvier 1955. Pourquoi cette précipitation, alors que la loi du 11 mars 1954 prévoit une période transitoire de 2 ans?

En ce qui concerne les *pensions pour ouvriers*, le même membre rappelle la déclaration de M. le Ministre selon laquelle il ne se pose pas de problème financier pour ce secteur. D'après lui, 50 à 60.000 personnes à carrière mixte ont été exclues. M. le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale a déclaré que les droits acquis seraient respectés. Cela n'est pas prévu par le plan de financement. D'où viendra l'argent? M. le Ministre ne prévoit que 450 mil-

sioenen van het Rijkspersoneel. Is er akkoord eerst de perekwatie met een aparte wet toe te passen en daarna pas de hervorming door te voeren?

De Minister van Financiën beantwoordt onmiddellijk de door het lid geopperde kritiek.

Wat de 450 miljoen der *Pensioenen van het Rijkspersoneel* betreft zijn wij gebonden door de mogelijkheden van het budget. Wij volgen een expansiepolitiek welke ons moet toelaten in de toekomst nog meer toe te kennen. *De perekwatie mits zekere aanpassingen* zal nu in éénzelfde regeringsontwerp op de rijkspensioenen bevat zijn.

Daarop bij de besprekingen der artikelen wordt het amendement *De Sweemer* ter bespreking gelegd. Het strekt er toe alleen maar een perekwatie toe te kennen bij de verdeling van de 450 miljoen en elke hervorming verwijst naar later. Het gaat over artikel 103.

De indiener van het amendement zegt dat hij een breedvoerige verdediging van zijn amendement tijdens zijn tussenkomst voorgedragen heeft en dat overigens bij verschillende verklaringen de Minister die perekwatie nu heeft aanvaard. Het lid zegt verder nu genoegen te nemen met de 450 miljoen, waar 600 miljoen vollediger bevrediging zouden gebracht hebben; ook met 600 miljoen zou die perekwatie-aanpassing bij de huidige loonbarema's niet integraal zijn, doet hetzelfde lid opmerken.

Een commissaris beaamt dat 600 miljoen een grote voldoening zou gebracht hebben bij de belanghebbende gepensioneerden. Er is maar 450 miljoen ter beschikking gesteld. In dit geval dringt hij bij de Minister aan thans de grootste voldoening te verschaffen aan de kleine gepensioneerden. Hetzelfde lid verklaart dat de vorige regering geen enkele credietverhoging ter zake voorstelde.

Het lid wijst verder op een ongerijmdheid: mensen die in de nijverheid werken en daarnaast een kleine en vaak weinig opbrengende handel voeren, moeten tweemaal de pensioenbijdragen storten.

Een commissaris antwoordt daarop: het is een kwestie van solidariteit en van inkomsten.

Een ander lid zegt dat bij de discussie van de begroting van Pensioenen aan geen opbod moet gedaan worden. De algehele hervorming dringt zich op die door een Gemengde Commissie zou moeten ingestudeerd worden.

Er moeten maatregelen genomen worden om vervroegde oppensioensstellingen te bestrijden. De geneesheren die zich schuldig maken aan bedrog tegenover de Staat bij het toekennen van vervroegde pensioenen door het afleveren van « certificats de complaisance », moeten streng gestraft worden. Dezelfde commissaris acht het op pensioen stellen van vrouwen op 60-jarige leeftijd een onvoorzichtigheid. Over het algemeen leven de vrouwen langer dan de mannen betoogt het lid.

Datzelfde commissielid vraagt zich af wanneer de Staatsagenten zullen bijdragen voor de vorming van hun pensioen? Niettemin is het lid het eens de verworven rechten te eerbiedigen; maar de algehele hervorming, dringt zich op.

Een ander lid acht de Regeringspolitiek tegenstrijdig. Langs een zijde heeft de regering 3 miljard belastingvermindering toegestaan aan die nijverheden welke investeren en langs de andere kant geeft de regering slechts 450 miljoen voor de Staatspensioenen.

De Minister antwoordt nog kort op de laatste bemerkingen en zegt dat de Regering die belastingverminderingen, waarvan het totaal zich over een dienstjaar uitstrekt, voorstond om de economische bedrijvigheid van het land aan te wakkeren en in de toekomst het lot der gepensioneerden te kunnen verbeteren. De vorige regering stelde geen enkele credietverhoging voor inzake Staatspensioenen, betoogt de Minister.

Daarop wordt het amendement van de heer De Sweemer, dat de hervorming schraapt in artikel 103 en de

lions pour les pensions des agents de l'Etat. Est-il d'accord pour appliquer d'abord la péréquation par une loi spéciale et de n'appliquer la réforme qu'après?

M. le Ministre des Finances répond immédiatement aux critiques formulées par le membre.

En ce qui concerne les 450 millions prévus pour les *pensions des agents de l'Etat*, nous sommes tenus par les possibilités du budget. Nous poursuivons une politique d'expansion qui doit nous permettre d'accorder encore davantage à l'avenir. *La péréquation moyennant certaines adaptations* sera comprise dans un seul projet de loi relatif aux pensions de l'Etat.

Lors de l'examen des articles, il est question de l'amendement *De Sweemer*, tendant à n'appliquer la péréquation qu'à l'occasion de la répartition de 450 millions et à remettre toute réforme à plus tard. Il s'agit de l'article 103.

L'auteur de l'amendement déclare qu'il a longuement défendu son amendement lors de son intervention et que, d'ailleurs, par différentes déclarations, M. le Ministre s'est rallié maintenant à cette péréquation. Toutefois, il déclare se contenter maintenant des 450 millions alors que 600 millions auraient apporté une satisfaction plus complète; mais même avec 600 millions, dit-il, la péréquation sur la base des barèmes actuels ne serait pas intégrale.

Un autre commissaire déclare également qu'un crédit de 600 millions aurait comblé les pensionnés intéressés. Or, il n'est prévu que 450 millions. Dans ces conditions, il insiste auprès de M. le Ministre pour que satisfaction soit donnée tout d'abord aux petits pensionnés. Il signale que le gouvernement précédent n'avait prévu aucune majoration de crédit dans ce domaine.

Le même commissaire attire l'attention sur l'anomalie ci-après: des personnes travaillant dans l'industrie et exploitant, en outre, un petit commerce souvent peu lucratif, doivent verser deux fois des cotisations.

A quoi un commissaire répond que c'est une question de solidarité et de revenus.

Un autre commissaire déclare que l'examen du budget des pensions ne doit pas donner lieu à surenchère. Une refonte totale s'impose; elle devrait être étudiée par une Commission mixte.

Il convient de prendre des dispositions en vue d'éviter les mises à la retraite anticipées. Les médecins se rendant coupables de fraude à l'égard de l'Etat lors de l'octroi de pensions anticipées, en délivrant des certificats de complaisance, doivent être punis sévèrement. Le même commissaire estime qu'il est imprudent de pensionner les femmes dès l'âge de 60 ans. « En général », déclare le Commissaire, « les femmes vivent plus longtemps que les hommes ».

Le même commissaire demande quand les agents de l'Etat contribueront-ils à la constitution de leur pension? Ce commissaire est néanmoins d'accord pour respecter les droits acquis, mais il estime qu'une refonte totale s'impose.

Un autre commissaire est d'avis que la politique du Gouvernement est contradictoire. D'une part, celui-ci a accordé aux industries qui procèdent à des investissements un dégrèvement fiscal de 3 milliards mais, d'autre part, il ne prévoit que 450 millions pour les pensions de l'Etat.

M. le Ministre répond encore brièvement aux dernières observations en disant que le Gouvernement a préconisé ces réductions d'impôts dont le total se répartit sur un exercice, en vue de favoriser l'activité économique du pays et de pouvoir améliorer dans l'avenir le sort des pensionnés. Il ajoute que le Gouvernement précédent n'a proposé aucune augmentation de crédits en matière de pensions de l'Etat.

L'amendement de M. De Sweemer, supprimant la réforme prévue à l'article 103 et destinant les 450 millions

450 miljoen bestemt voor een perekwatie, aangenomen met 11 stemmen voor, tegen 6 onthoudingen en 1 stem tegen.

De begroting zelf wordt aangenomen met 11 stemmen voor en 7 tegen.

Dit verslag werd bij algemeenheid min een onthouding aangenomen.

De Verslaggever.

A. DE SWEEMER.

De Voorzitter.

F. VAN BELLE.

AMENDÉMENT

AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Art. 103 (van de tabel).

In de tekst van dit artikel worden de woorden: « hervorming van het pensioenregime en van de daaraan verbonden » weggelaten.

à une péréquation, est adopté par 11 voix contre 1 et 6 abstentions.

Finalement, le budget est adopté par 11 voix contre 7.

Le rapport a été approuvé à l'unanimité moins une abstention.

Le Rapporteur.

A. DE SWEEMER.

Le Président.

F. VAN BELLE.

AMENDEMENT

ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Art. 103 (du tableau).

Dans le libellé de cet article, les mots: « de la réforme du régime des pensions et ... qui s'y rattache » sont supprimés.

BIJLAGE

ANNEXE

**PENSIOENEN
VOOR DE BURGERLIJKE INVALIDEN
VAN DE OORLOG 1940-1945
BEPAALD BIJ DE WET VAN 15 MAART 1954.**

Toegepaste wettelijke bepalingen : De artikelen 6, §§ 1, 2 en 3 van de wet van 15 Maart 1954.

Het Koninklijk besluit tot vaststelling van de coëfficiënt bedoeld bij de artikelen 6, § 1 — 13, § 1 — 14, § 2 en 15, § 1 van de wet van 15 Maart 1954.

De artikelen 3, § 2 — 5 van de wet van 16 Maart 1954.
Index 350/429,9.

Invaliditeits- grad	Pensioen bepaald bij artikel 6		
	§ 1	§ 2	§ 3
10	1.960	—	2.156
15	2.810	—	3.091
20	3.930	—	4.323
25	5.060	—	5.566
30	6.750	—	7.425
35	7.870	—	8.657
40	9.000	—	9.900
45	10.120	—	11.132
50	11.250	—	12.375
55	12.370	—	13.607
60	14.900	—	16.390
65	16.030	—	17.633
70	18.000	—	19.800
75	19.400	—	21.340
80	21.650	23.815	23.815
85	23.060	25.366	25.366
90	25.310	27.841	27.841
95	26.710	29.381	29.381
100	29.250	32.175	32.175

(§ 1) Burgerlijke oorlogsslachtoffers.

(§ 2) Geamputeerden, 100 % zwaar-verminkten — invaliden die de vergoeding genieten wegens hulp van een derde persoon, wanneer de invaliditeitsvergoeding op 100 % werd vastgesteld.

(§ 3) Werkweigeraars en weggevoerden voor verplichte arbeidsdienst van de oorlog van 1940-1945.

**PENSIONS AUX INVALIDES CIVILS
DE LA GUERRE 1940-1945,
PREVUES PAR LA LOI DU 15 MARS 1954.**

Dispositions légales appliquées : Les articles 6, §§ 1er, 2 et 3 de la loi du 15 mars 1954.

L'arrêté royal fixant le coefficient visé par les articles 6, § 1er — 13, § 1er — 14, § 2 et 15, § 1er de la loi du 15 mars 1954.

Les articles 3, § 2 — 5 de la loi du 16 mars 1954.
Index 350/429,9.

Degré d'invalidité	Pension prévue à l'article 6		
	§ 1	§ 2	§ 3
10	1.960	—	2.156
15	2.810	—	3.091
20	3.930	—	4.323
25	5.060	—	5.566
30	6.750	—	7.425
35	7.870	—	8.657
40	9.000	—	9.900
45	10.120	—	11.132
50	11.250	—	12.375
55	12.370	—	13.607
60	14.900	—	16.390
65	16.030	—	17.633
70	18.000	—	19.800
75	19.400	—	21.340
80	21.650	23.815	23.815
85	23.060	25.366	25.366
90	25.310	27.841	27.841
95	26.710	29.381	29.381
100	29.250	32.175	32.175

(§ 1) Victimes civiles de la guerre.

(§ 2) Amputés, grands mutilés à 100 % — invalides bénéficiant de l'indemnité pour l'aide d'une tierce personne lorsque l'allocation d'invalidité a été fixée à 100 %.

(§ 3) Réfractaires et réfractaires déportés pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945.